

Plán krizové připravenosti Základní školy a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín

Bc. Nikola Gregrová

Diplomová práce
2023

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení
Ústav krizového řízení

Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Nikola Gregrová
Osobní číslo: L21228
Studijní program: N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace: Rizikové inženýrství
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Plán krizové připravenosti Základní školy a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte z dostupných domácích i zahraničních zdrojů teoretickou část diplomové práce.
2. Provedte analýzu současného stavu za pomoci vybraných metod.
3. Vyhodnoťte krizovou připravenost na Vámi vybrané škole.
4. Navrhněte plán krizové připravenosti Základní a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. RODRÍGUEZ, Havidán, William DONNER a Joseph E. TRAINOR. *Handbook of Disaster Research*. Berlín: Springer, 2018. ISBN 978-3-319-87509-5.
2. ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra LEGIERSKÁ. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2019. ISBN 978-80-7385-220-7.
3. ŠENOVSKÝ, Pavel. *Teorie krizového managementu*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2020. ISBN 978-80-7385-231-3.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Kateřina Víchová, Ph.D.**
Ústav logistiky

Datum zadání diplomové práce: **1. prosince 2022**

Termín odevzdání diplomové práce: **28. dubna 2023**

L.S.

doc. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2022

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považuji se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne: 28.4.2023

Jméno a příjmení studenta: Bc. Nikola Gregrová

.....
podpis studenta

ABSTRAKT

Diplomová práce řeší problematiku zabezpečení dané základní a mateřské školy pro bezpečí dětí a žáků. Výsledkem práce je vytvoření plánu krizové připravenosti, ve kterém jsou uvedena ta rizika, která vycházela z krizového plánu obce s rozšířenou působností a která se z analýzy rizik jevila jako narušitel připravenosti daného objektu. K dosažení výsledků byly použity kvalitativní metody, a to analýza What If, KARS a kvantitativní metoda Check list. Dosažené výsledky jsou aplikovatelné na zabezpečení objektu, především jako návod a postup pro podobné typy objektu.

Klíčová slova: Check list, KARS, krizová situace, krizové řízení, mateřská škola, plán krizové připravenosti, riziko, What If, základní škola

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the issue of the security of primary and kindergarten schools for the safety of children and pupils. The result of the work is creating a crisis preparedness plan, in which those risks are listed based on the municipality's crisis plan with the extended scope and which, from the risk analysis, appeared to disrupt the preparedness of the given building. Qualitative methods, namely What If analysis, KARS and the quantitative Check list method, were used to achieve the results. The achieved results can be applied to the security of the building, especially as a guide and procedure for similar types of buildings.

Keywords: Check list, KARS, crisis situation, emergency management, kindergarten, crisis preparedness plan, risk, What If, primary school

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí práce Ing. Kateřině Víchové, Ph.D. za její ochotu, čas, přínosné rady a doporučení v průběhu vedení této diplomové práce. Zároveň bych chtěla vyjádřit velké díky mé rodině, která mi byla podporou nejen při tvorbě diplomové práce, ale po celou dobu mého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD.....	8
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY	9
I TEORETICKÁ ČÁST	18
1 ZÁKLADNÍ POJMY UŽITÉ V PRÁCI	19
2 LEGISLATIVA TÝKAJÍCÍ SE DANÉ PROBLEMATIKY	24
3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ.....	28
4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ.....	31
5 PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI	34
5.1 ČÁSTI PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI A JEJICH OBSAH	35
5.2 PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI PRO KRITICKOU INFRASTRUKTURU.....	36
DÍLČÍ ZÁVĚR K TEORETICKÉ ČÁSTI.....	38
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	39
6 ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SVATOBOŘICE- MISTRŮN	40
6.1 ZÁKLADNÍ ŠKOLA.....	40
6.2 MATEŘSKÁ ŠKOLA	41
6.3 DRUŽINA	41
6.4 ORGANIZAČNÍ SCHÉMA ŠKOLY	42
6.5 OKOLÍ ŠKOLY	42
7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ZA POMOCI METOD.....	43
7.1 VYBRANÁ RIZIKA	43
7.2 CHECK LIST (KONTROLNÍ SEZNAM)	47
7.3 WHAT IF (CO SE STANE KDYŽ)	55
7.4 METODA KARS	57
8 VYHODNOCENÍ KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI	61
9 NÁVRH PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI.....	62
ZÁVĚR	79
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	80
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	83
SEZNAM OBRÁZKŮ	84
SEZNAM TABULEK.....	85

ÚVOD

Krizové řízení nejsou jen slova, pro nás všechny to znamená takové pomyslné záchranné lano, které je nám hozeno jako pomoc v případě nahodilé události. Ať už v případě povodní, teroristických útoků nebo rozsáhlejších požárů. Také v jednu kritickou dobu nám bylo velmi blízké, a to v době pandemie, kdy jsme ve zprávách a všude kolem slýchali dennodenně o pracovnících krizového řízení a jejich postupech, jednotlivých krocích, jak nás ochránit právě před touto nečekanou událostí, kterou jsme prožívali.

Riziko je pojem, který každý vnímá individuálně, a bere jej pozitivně či negativně. Je důležité mít oba pohledy na tento pojem, jelikož ne vždy nám podstoupení rizika uškodí.

Hrozby jsou všude kolem nás, proto je třeba se před nimi náležitě chránit a být na ně připraveni, neboť jak se říká, štěstí přeje připraveným. Jedny z důležitých preventivních opatření, ať už měst, obcí, či jednotlivých samostatných objektů jsou plány, jako například krizový plán, povodňový plán, plán krizové připravenosti, havarijní plán, a další.

Je důležité vědět, jaká jsou pro nás potenciální rizika a jejich vážnost dopadu, zároveň také, na která rizika se nemusíme zaměřit ihned a která nás ohrozí ve velké míře a takřka okamžitě. Proto existují metody na analýzu rizik, které nám pomohou zjistit, co nám potenciálně hrozí.

Tématem a zároveň také cílem této diplomové práce je plán krizové připravenosti Základní školy a Mateřské školy Svatobořice-Mistřín. Škola tímto plánem doposud nedisponovala, proto je vhodné jej pro ni vytvořit. Jedním z důvodů je to, že škola sousedí v těsné blízkosti s čerpací stanicí, a zároveň také sousedí s hasičskou zbrojnicí. Tedy v případě vzniku mimořádné události by tato událost mohla mít nesmírné dopady. Proto je na místě se tomuto problému věnovat, tento problém řešit. Ke zjištění závažnosti rizik vycházejících z objektu čerpací stanice a dalších rizik, která budou zkoumána, budou použity metody analýzy rizik Check list, What If a KARS.

Dalším důvodem může být aktuálnost tématu, jelikož krizové situace se mohou objevit zcela nečekaně, je dobré být dostatečně připraven nebo mít alespoň základní postup, jak se v určitých situacích zachovat a obeznámit se, jaké dopady mohou tyto situace mít. Právě na takové okamžiky jsou vhodné již zmiňované plány, konkrétně pro tento případ je tedy plán krizové připravenosti.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

V této kapitole budou vytyčeny jak hlavní cíl, tak i dílčí cíle celé práce. Zároveň zde budou také uvedeny metody aplikované v práci i s jejich popisem.

Cíle práce

Na základě zjištěných dat je hlavním cílem práce vytvoření plánu krizové připravenosti pro vybranou základní a mateřskou školu. Za dílčí podcíle mohou být považovány identifikace rizik ohrožující školu a školku, provedené analýzy zjištěných rizik a následné vyhodnocení jejich úrovně připravenosti.

Použité metody

V této práci budou využity kvalitativní i kvantitativní metody hodnocení, které se hodí pro danou problematiku.

Z těchto kvalitativních a kvantitativních metod, jsem vybrala dvě kvalitativní metody – What If a metodu KARS. A kvantitativní metodu, kterou je Check list. Metody jsou popsány níže v této kapitole.

WHAT IF ANALÝZA

Je to analytická metoda založená na deterministickém přístupu, tedy soustředí se na identifikaci zdrojů rizik, dále rozebírá příčiny vzniku nežádoucích událostí a postupné vývoje nebezpečné události (Antušák, 2013).

Primárními cíli metodologie je identifikovat a analyzovat následující:

- velká nebezpečí a scénáře expozice nebezpečí v systému,
- příčiny, odchylky a slabé stránky, které mohou vést k velkým nebezpečím,
- kontrolní opatření v systému,
- a potřebné kontroly k dosažení přijatelné úrovně rizika.

Je důležité mít na paměti, že kontrolní opatření by měla být zvolena v souladu s hierarchií kontrol (Popov, Lyon a Hollcroft, 2016).

Při využití týmového procesu brainstormingu, bádá po případné neočekávané události, definuje a analyzuje místa v systému nebo procesu, která nás mohou ohrozit a identifikuje jednotlivé prvky pro metody FMEA a FTA (Smejkal a Rais, 2013).

Členové týmu znalí procesu diskutují o aspektech náhodným, kreativním způsobem a pokládají otázky typu „co kdyby“, aby identifikovali jakékoli slabiny, odchylky nebo

nebezpečí. Během brainstormingu se vytvářejí scénáře nebezpečí a identifikují se potenciální příčiny, existující kontroly a potřebné kontroly.

Vytvoří se tabulka se seznamem úkolů nebo prvků a položí se otázky typu „co kdyby“ spolu s výslednými důsledky, stávajícími bezpečnostními opatřeními a doporučenými dalšími kontrolami. K tomu, aby byla tato metoda úspěšná, je zapotřebí zkušený a informovaný vedoucí schopný usnadnit analýzu a udržet ji na správné cestě. Ke sběru a dokumentaci nálezů je potřeba zapisovatel. Tato metoda je jedním z nejméně strukturovaných typů a je relativně snadno proveditelná, což má své výhody i nevýhody (Popov, Lyon a Hollcroft, 2016).

Když tvoříme hrozby a scénáře, tak identifikujeme rizika. Co a nakolik může ohrozit náš projekt a s jakou pravděpodobností? Riziko má svoji fyzickou i psychologickou stránku. Musíme kvantifikovat rizika a reagovat na ně (odezva na rizika) – opatření ke snížení či eliminaci rizik. Sledování rizika – zdali něco pominulo, nebo zda není riziko nové. Riziko je především o vnímání nebezpečí. Hrozba se dá přeměnit v příležitost. Rizika po jejich analýze musíme překloupat v příležitosti – pozor na jejich sdělování či naopak utajení. Je třeba mít informace o jiných cestách a způsobech (Novák, 2014).

Tabulka 1 Formulář metody What If (Cimbálníková, Bilíková a Taraba, 2013)

Pořadové číslo	PŘÍČINA	NÁSLEDEK	NÁVRH OPATŘENÍ K MINIMALIZACI	POZNÁMKA

Tabulka 1 obsahuje pořadové číslo, které však není povinné. Dále pak příčinu problému, následek zapříčiněný problémem a v neposlední řadě návrh opatření, právě k minimalizaci tohoto problému. Mohou to být preventivní nebo nápravná opatření, která buďto budou používány před vznikem problému nebo až po vzniku daného problému. Posledním okénkem v tabulce je prostor pro poznámku, která je zcela dobrovolná a nemusí se uvádět vždy.

Výhody metody:

- relativně snadná a široce použitelná,
- poskytuje větší podrobnosti než jiná metoda,
- zaměřuje se na konkrétní problémy.

Nevýhody metody:

- potřebný čas ke shromáždění dat a provedení analýzy,
- závislost na dovednostech odborníka (Popov, Lyon a Hollcroft, 2016).

CHECK LIST (KONTROLNÍ SEZNAM)

Jde o srovnávací metodu, jež se zaměřuje na nalezení zdrojů rizik, nelze pomocí ní však číselně vyjádřit míru rizika (Antušák, 2013).

Postupuje se systematicky a ověřuje se, zda dochází ke splnění stanovených opatření a podmínek. Otázky, které tvoří zmiňované kontrolní seznamy, jsou vytvořeny dle vlastností činností nebo systémů, které jsou v kontextu se systémem a eventuálními dopady, vzniku škod a pochybení prvku systému. Kontrolní seznamy mohou být v podobě jednoduchých seznamů, až po komplikovaný seznam, ve kterém se může zohlednit možná důležitost váhy v rámci souboru (Šenovský, Šenovský a Oravec, 2020).

Jedná se o flexibilní a úspornou metodu. Podrobný kontrolní seznam poskytuje informace pro standardní hodnocení rizik na jednotlivá ohrožení. Tedy k poskytnutí informací o připravenosti dotčené školy, ke zvládnutí mimořádných událostí. Postup bude takový, že budou vytvořeny otázky podle konkrétní situace ve škole a jednotlivých druhů ohrožení školy. Z této metody nakonec vyplyne, zda je subjekt připraven z hlediska metodiky, dokumentace, sil a prostředků na možná ohrožení a rizika.

Tabulka 2 Formulář metody Check list (zdroj: Horák et al., 2015)

Pořadové číslo	OTÁZKA	ODPOVĚĎ		Poznámka
		ANO	NE	
1.		ANO	NE	
2.		ANO	NE	
3.		ANO	NE	

Tabulka 2 obsahuje pořadové číslo otázky, poté samotnou otázku a jediné dvě odpovědi, které jsou v metodě používány, a to jsou odpovědi ano a ne. Poslední sekce je dobrovolná, a pokud nejsou žádné poznámky, tak se uvádět nemusí.

Vzorce pro výpočet:

- všech kladných odpovědí v %: $Sko = (\sum Sko / \sum Cot) * 100 (\%)$

- všech záporných odpovědí v %: $Szo = (\sum Szo / \sum Cot) * 100 (\%)$

- všech odpovědí „nutná poznámka“ v %: $S_{npo} = (\sum S_{npo} / \sum C_{ot}) * 100$ (%)

Otázky v kontrolním seznamu se vyhodnotí dle Tabulka 3 (Horák et al., 2015).

Tabulka 3 Souhrnná tabulka metody Check list (Zdroj: Horák et al., 2015)

NÁZEV	POČET	%
Celkový počet otázek $\sum C_{ot}$		
Součet všech kladných odpovědí $\sum S_{ko}$		
Součet všech záporných odpovědí $\sum S_{zo}$		
Součet všech odpovědí „nutná poznámka“ $\sum S_{npo}$		

Pro celkové zhodnocení připravenosti objektu na potenciální rizika lze použít kritéria v Tabulka 4. Za pomoci vyhodnocených otázek lze zjistit, jak a jestli vůbec je připraven na zvládnutí krizové situace. Po vyhodnocení je třeba připravit plán, obsahující opatření na ty otázky, jež byly zodpovězeny negativně nebo s poznámkou (Horák et al., 2015).

Tabulka 4 Hodnotící tabulka metody Check list (Zdroj: Horák et al., 2015)

KLADNÉ ODPOVĚDI V %	HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI
91 a více	Velmi vysoká
71-90	Vysoká
51-70	Marginální (mezní)
21-50	Nízká (nedostačující)
0-20	Velmi nízká (nevyhovující)

Kontrolní seznamy jsou výkonné a snadno použitelné nástroje pro identifikaci a analýzu rizik, když si organizace najdou čas na jejich vytvoření. Hlavní investicí do každého dobrého kontrolního seznamu je počáteční vývoj kontrolního seznamu a občasné prozatímní přezkoumání jeho aplikace. Projektové kanceláře nebo zkušení projektoví manažeři často rozhodují o tom, zda kontrolní seznam odpovídá potřebám organizací. Přestože je nemožné sestavit kontrolní seznam k identifikaci každého rizika nebo k pokrytí každé kategorie, je možné pokrýt většinu rizik endemických pro organizaci (Pritchard, 2015).

METODA KARS

Tato metody analýzy rizik byla navržena v roce 2007, v disertační práci Ing. Františka Pacindy Ph. D.

Cílem metody je ulehčit krizovým manažerům rozhodování o prioritních rizicích, která mohou v největší míře ohrozit jejich systém.

Je založena na vzájemném působení rizik mezi sebou, tedy jejich souvztažnosti. V každé soustavě systémů existují rizika, která se navzájem ovlivňují. Neexistuje systém, který by byl 100% bezpečný a obsahoval pouze jedno riziko. Z tohoto poznatku je tedy patrné, že se bude u rizik objevovat vzájemná souvztažnost.

Dá se použít jako doplňující metoda při analýze rizik pro ty systémy, ve kterých se nachází větší množství rizik. Pomáhá zpracovatelům analýzy rizik dávat povědomí o tom, které rizika se musí řešit prvotně a která mohou být řešena později. Tato metoda je tedy předchůdce dalších, převážně kvantitativních metod.

Principem metody je efekt zvaný domino efekt, což je efekt kdy vznik události u jednoho objektu může zapříčinit událost u jiného objektu, a tím se zvyšuje pravděpodobnost vzniku závažné havárie, a to vede také ke zhoršení jejich následků. Příkladem může být výbuch čerpací stanice, která sousedí s jinou čerpací stanicí, u které dojde v důsledku domino efektu taktéž k výbuchu, a tyto dvě stanice se nachází v průmyslové zóně – tedy tyto výbuchy mají za příčinu poškození v těchto zónách s fatálními dopady.

Aplikace metody KARS

Prvním krokem metody je soupis rizik, který se týká daného systému.

Například: 1. Požár, 2. Únik nebezpečné škodliviny

Dalším krokem je sestavení tabulky, do které se všechna rizika zapíše v následující formě:

Tabulka 5 Ukázka tabulky rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)

RIZIKO	1.	2.
1. Požár		
2. Únik nebezpečné škodliviny		

Po připravení rizik v Tabulka 5 přichází na řadu Tabulka 6, kde se uvedou souvztažnosti rizik. V systému x rizik máme R_i ($i = 1$ až x) a pozice v tabulce označíme rij , kde i je číslo řádku a j číslo sloupce.

- Pro rizika R_i vyplníme na diagonále $rij = 0$ ($i = j$). Je totiž důležité podotknout, že riziko R_i nemůže vyvolat samo sebe.
- U dalších pozic jdeme po řádcích a to zleva doprava, do rij zapisujeme hodnoty:
 - 1 – pokud je reálná možnost, že riziko R_i může vyvolat riziko R_j
 - 0 – pokud riziko R_i nevyvolá R_j

Tabulka 6 Ukázka tabulky souvztažnosti rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)

RIZIKO	1.	2.
1. Požár	0	1
2. Únik nebezpečné škodliviny	1	0

Do tabulky souvztažnosti rizik doplníme řádek a sloupec, do kterého zapíšeme znaménko součtu a poté do těchto oken sečteme jednotlivé řádky a jednotlivé sloupce. Ve výsledku nám vyjde výsledná Tabulka 7 souvztažnosti.

Tabulka 7 Ukázka výsledné tabulky souvztažnosti rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)

RIZIKO	1.	2.	Σ
Požár	0	1	1
Únik nebezpečné škodliviny	1	0	1
Σ	1	1	2

Koeficienty aktivity a pasivity

Koeficient aktivity se označuje výrazem K_{ARi} a vyjadřuje procentuální vyjádření rizik, která mohou být vyvolána při riziku R_i (Pacinda, 2007).

Koeficient pasivity se označuje výrazem K_{PRi} a vyjadřuje procentuální vyjádření rizik, která mohou vyvolat riziko R_i .

Procentuální vyjádření jsou vztahována k počtu $x =$ počet všech rizik, která mohou nastat.

Uřídíme si počet kombinací, abychom vyjádřili koeficienty K_{ARi} a K_{PRi} , kdy platí, že riziko R_i může jiná rizika vyvolat, nebo může být vyvoláno právě těmi ostatními riziky, kdy ale nevyvolá ani není vyvoláno samo sebou. Pro $x =$ počet rizik se týká, že počet těchto kombinací je roven $x - 1$.

Výpočet koeficientů je dán vztahem:

$$K_{ARi} = \frac{\sum 1R_i}{x-1} \times 100 = \quad [\%] \quad (1)$$

pro $\sum 1$ v řádku i

$$K_{PRi} = \frac{\sum 1R_i}{x-1} \times 100 = \quad [\%] \quad (2)$$

pro $\sum 1$ ve sloupci j

Pro lepší interpretaci výsledků se sestaví Tabulka 8 koeficientů, kdy se do příslušných políček zapisují výsledné hodnoty.

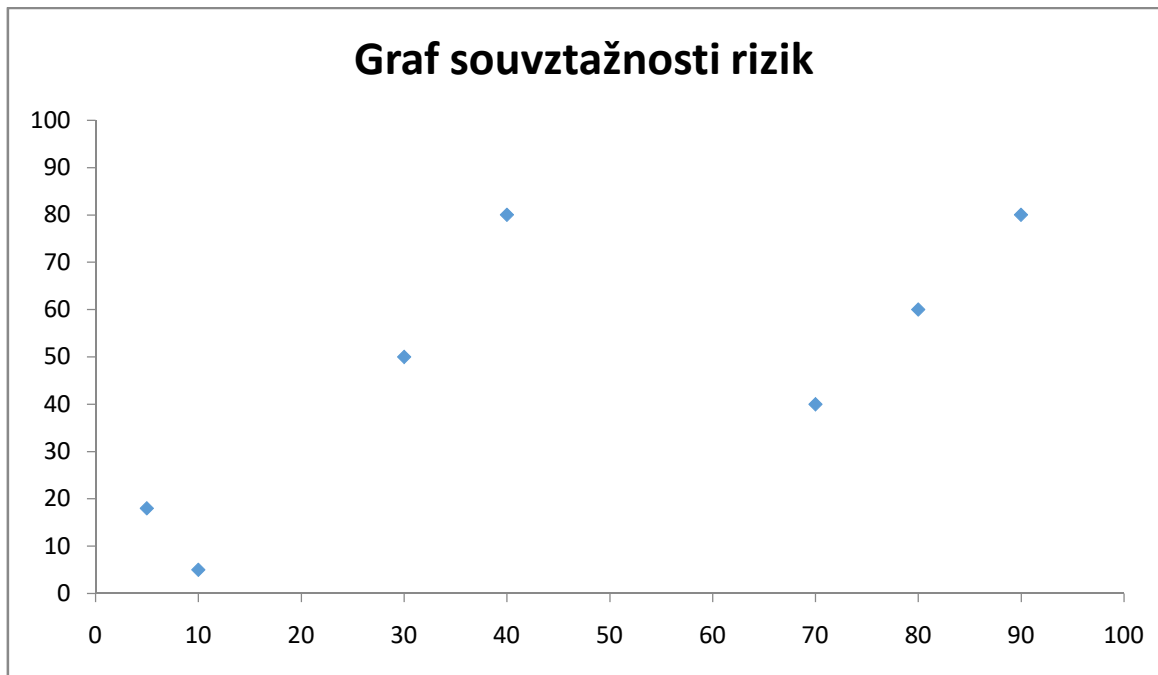
Tabulka 8 Ukázka Výsledných koeficientů (Zdroj: Pacinda, 2007)

Riziko R_i	1.	2.
K_{ARI}		
K_{PRI}		

Graf souvztažnosti

Vybraný graf je XY bodový, který je na vyjádření souvztažnosti rizik nejvhodnější. Do grafu se vloží výsledné hodnoty zjištěné výpočty pomocí daných koeficientů.

Graf má poté následující podobu Obrázek 1.

Obrázek 1 Ukázka grafu souvztažnosti rizik metody KARS (Zdroj: Pacinda, 2007)

Cílem je stanovení významnosti jednotlivých rizik podle souvztažnosti s jinými riziky. Cíle dosáhneme, pokud rozdělíme graf do 4 základních oblastí pomocí os O_1 a O_2 .

Výsledná rizika budou rozdělena dle významnosti na oblasti:

- I. primárních i sekundárních rizik
- II. sekundárních rizik
- III. primárních rizik
- IV. relativně bezpečných rizik

Pro kvadrant I si stanovíme předpoklad, že bude pokrývat 80 % celkové oblasti, ve které se dané rizika nachází. Pro osu, která se vztahuje ke koeficientům aktivity, bude platit, že rozdíl mezi K_{Amin} a K_{amax} bude roven 100 %.

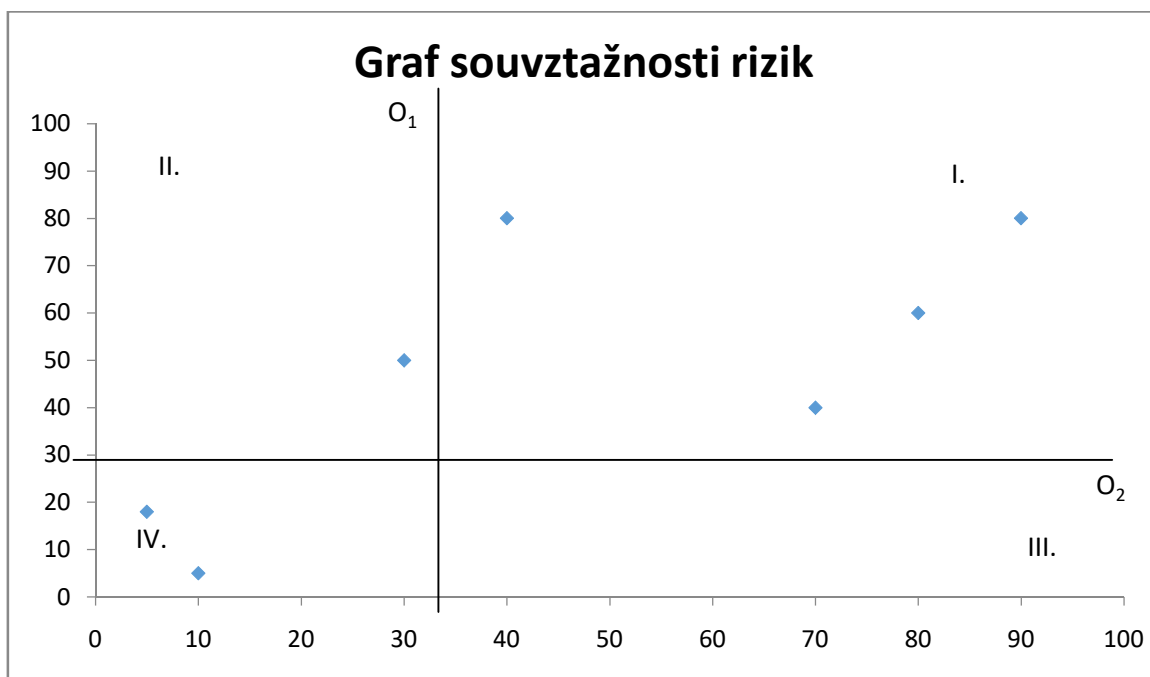
Za předpokladu splnění podmínky 80 % pro osu O_1 , bude rovnoběžka s osou y ve vzdálenosti:

$$O_1 = K_{AMAX} - \frac{K_{AMAX} - K_{AMIN}}{100} \times 80 \quad (3)$$

U osy O_2 bude rovnoběžka s osou x , kdy vypočítáme její vzdálenost od osy x podle adekvátního vztahu:

$$O_1 = K_{PMAX} - \frac{K_{PMAX} - K_{PMIN}}{100} \times 80 \quad (4)$$

V této chvíli již máme všechny potřebné hodnoty, které zaneseme do grafu, včetně vyznačení jednotlivých kvadrantů.

Obrázek 2 Ukázka grafu souvztažnosti rizik metody KARS s oblastmi (Zdroj: Pacinda, 2007)

Kvalitativní dělení rizik dle jejich souvztažnosti s ostatními riziky, je tedy celkovým výsledkem analýzy KARS. Následná pozornost bude věnována rizikům, která vychází z jednotlivých kvadrantů daného grafu, a to v pořadí: I. oblasti, II. a III. oblast, IV. oblast – jsou-li k dispozici prostředky a dostatek času (Pacinda, 2007).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY UŽITÉ V PRÁCI

První kapitola je zaměřena na základní pojmy užití v práci. Jedná se o důležitou kapitolu, která vyzdvihuje používané pojmy týkající se řešené problematiky a je nezbytná pro pochopení poznatků v této práci.

EVAKUACE

Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb. k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva uvádí, že *evakuací se zabezpečuje přemístění osob, zvířat, předmětů kulturní hodnoty, technického zařízení, případně strojů a materiálu k zachování nutné výroby a nebezpečných látek z míst ohrožených mimořádnou událostí.*

Evakuace se provádí z míst ohrožených mimořádnou událostí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění. Dále je stanoveno, že se evakuace vztahuje na všechny osoby v místech ohrožených mimořádnou událostí s výjimkou osob, které se budou podílet na záchranných pracích, na řízení evakuace nebo budou vykonávat jinou neodkladnou činnost (Česko, 2002).

Provádí se za předpokladu pobytu v ohrožených prostorech, nejdříve by se měli evakuovat nemocné osoby a děti a následně všichni ostatní. Jedná se o hlavní způsob ochrany obyvatelstva (Řehák, Martínek a Legierská, 2019).

KRITICKÁ INFRASTRUKTURA

Kritickou infrastrukturou se rozumí prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, narušení jehož funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu (Česko, 2000).

Vesměš se jedná o infrastrukturu, která umožňuje jejímu držiteli splňovat závazky tak, aby se zamezilo vzniku poškození většího rozsahu a škodě na chráněných objektech a jeho zájmech (Porada, 2019).

Dle nařízení vlády č. 432/2010 Sb. o kritériích prvku kritické infrastruktury, jsou stanovena průřezová a odvětvová kritéria, která určují, které prvky spadají do kritické infrastruktury (Česko, 2010).

KRIZE

Naléhavé, nikoli vždy zřejmé oslabení provozu určitého celku nebo jeho části, při kterém je třeba co nejdříve určit přijatelné rozhodnutí z hlediska času, celkového uspořádání a následně určit východisko směřující ke zlikvidování zásahu nahodilého stavu, následkem čehož jsou v ohrožení chráněné zájmy, hodnoty a statky.

Slovo krize má své kořeny až v řečtině a latině. V případě řeckého *krisis* se pojem považuje za okamžik nebo čas, kdy se rozhoduje, potíže v rozhodnutí, pochybnosti, vyhledávání záchrany či zamezení pohromy. Naopak latinské *crisis* pojednává o kritickém, vrcholném stupni ve vývoji dění. A za český význam slova krize jsou často považovány pojmy krizová situace a mimořádná událost (Porada, 2019).

KRIZOVÝ MANAGEMENT

Je částí vědeckého oboru s názvem řízení a zabývá se řízením, které vnímá jako promyšlené jednání lidí. Obsahuje v sobě dvě základní části, kterými jsou krizové plánování a krizové řízení (Horák et al., 2011).

KRIZOVÉ STAVY

Jsou jasně dány určité stavy, které jsou v České republice formulovány podle zákona č. 110/1998 Sb. Považují se za vládní krizová opatření v případě hledání východiska z mimořádných a krizových událostí. Dělení můžeme považovat i dle závažnosti:

- stav nebezpečí,
- nouzový stav,
- stav ohrožení státu,
- válečný stav (Porada, 2019)

KRIZOVÁ SITUACE

Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“) (Česko, 2000).

Určitý vývoj dějů pro poškození stabilního stavu technologických, přírodních a společenských celků, při kterém jsou ohroženy materiální a duchovní hodnoty státu, životy lidí, ekonomika a životní prostředí a může oslabit také provoz organizací veřejné správy.

Jako opora při řešení krizové situace se aplikují prostředky krizového řízení, a to vyhlášení jednoho ze čtyř krizových stavů na určitou dobu (Porada, 2019).

KRIZOVÉ OPATŘENÍ

Technické nebo organizační opatření vedoucí k řešení krizové situace a odstranění následků, včetně opatření, kterými se zasahuje do práv a povinností osob (Richter, 2018).

KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Zaměřuje se na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik, organizování, kontrolu, plánování a realizaci činností, které souvisí s ochranou kritické infrastruktury, přípravou na krizové situace a jejich řešením. Jde o souhrn řízení činností orgánů krizového řízení (Richter, 2018).

Dá se však říci, že jde v podstatě o použití obecně známých postupů a nástrojů krizového řízení, jež mají širší uplatnění. Šenovský, Šenovský a Oravec (2020) uvádí, že cílem řízení je:

- vyhýbat se možným začínajícím rizikovým situacím,
- zabezpečit připravenost na tyto situace,
- obstarat zvládání rizikových situací ve sféře účinnosti orgánu krizového řízení, uskutečnění opatření a daných úkolů od vyšších orgánů krizového řízení.

KRIZOVÝ PLÁN

Pro aplikaci cílů krizového řízení je základem krizový plán. Vytýčuje kroky směřující k předcházení mimořádných událostí, zvládání krizových situací s akceptovatelnou ztrátou a zdroji, zabezpečení obnovy a následujícího rozvoje státu (Šenovský, Šenovský a Oravec, 2020).

V souhrnu se jedná o dokument, který obsahuje krizová opatření a postupy řešení v případě krizové situace.

MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST

Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (Česko, 2000).

Porada (2019) uvádí, že se jedná o náhlý a nenadálý zlom či zvrát, v podmínkách existence systému entit, změnou v jeho kvalitativním růstu.

OCHRANA OBYVATELSTVA

Nezanedbatelná a bezpochyby důležitá součást bezpečnostního systému ČR. Je důležité tvořit hmotné, legislativní, organizační a technické předpoklady k přichystání a uskutečnění ochranných opatření, které zmenší riziko vzniku a velikost následků mimořádných událostí a krizových situací (Lukáš, 2014).

Nicméně ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany (varování, evakuace, ukrytí, nouzové přežití obyvatelstva), jedná se také o úkoly a činnosti vedoucí k zajištění ochrany života, zdraví osob, majetku a životního prostředí. Tyto činnosti a úkoly mají na starost odpovědné orgány ve veřejné správě, právnické a podnikající fyzické osoby (Horák et al., 2015)

PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Plán krizové připravenosti (dále jen PKP), jenž hovoří o přípravě podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby k vyřešení krizových situací. Právě tyto podnikající fyzické nebo právnické osoby mají povinnost tento plán zpracovávat, jelikož to pro ně vyplývá z krizového plánu (Richter, 2018).

RIZIKO

Jedná se o pravděpodobnost vzniku nežádoucích událostí, jež vznikne za určitých okolností a během určité doby (Richter, 2018).

Riziko se dá dělit dle různých hledisek, například:

- dle ovlivnitelnosti → ovlivnitelná a neovlivnitelná rizika,
- dle dopadu → mírný, vyšší a fatální dopad,
- dle původu → primární (prvotně vzniklé riziko) a sekundární (vyplývají z rizik primárních),
- dle dynamičnosti → pomalá a rychlá (Řehák, Martínek a Legierská, 2019).

Nicméně menší zajímavostí je to, že je riziko kvantitativní veličina, jelikož můžeme uvažovat o míře či velikosti daného rizika (Novák, 2014).

Další zajímavost tkví v definici dle (Šenovský, Šenovský a Oravec, 2020), a to že riziko vychází z arabského slova risk, jež označovalo příznivou i nepříznivou událost, později se to však omezilo pouze na nepříznivou událost.

VÝKONNÁ SLOŽKA

Výkonná složka slouží k zásahům v případě vzniku nouzových a kritických situacích. Je vytvořena zvláště, odborně vyškolená, se speciálním vzděláním a dostatečným vybavením. Složka je sjednocením Hasičského záchranného sboru (dále jen HZS), Zdravotní záchranné služby, Policie ČR, Armády ČR, aj. v jeden celek koordinovaný HZS, a tím je integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) (Šenovský, Šenovský a Oravec, 2020).

2 LEGISLATIVA TÝKAJÍCÍ SE DANÉ PROBLEMATIKY

V této kapitole budou uvedeny jednotlivé zákony, vyhlášky či nařízení, které jsou zahrnuty do celkové problematiky. Některé zákony budou blíže popsány a některé budou pouze vypsány s tím, že souvisí se základními pojmy z předchozí kapitoly.

Právní východiska v oblasti krizového řízení

Do doby přijetí krizové legislativy (1. ledna 2001), nebyla přesně vymezená regulace krizového řízení v právním řádu České republiky. Jedná se o základní prameny v dané oblasti, nejsou však jediné. Důvod vzniku těchto dvou základních pramenů byla potřeba zvláštní právní úpravy v dané oblasti pro vytvoření podmínek na řešení mimořádných událostí za pomoci ověřených postupů IZS, ale také událostí, kdy není možné odvrátit ohrožení běžnou činností správních úřadů a IZS. Do té doby nebylo řešení krizových situací zakotveno v právním řádu (Vilášek a Fus, 2012).

Právě od roku 2000 je jasně vymezeno krizové řízení normativními právními akty, a základní trojici zákonů tvoří: zákon č. 239/2000 Sb. o IZS, zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a dále pak s nimi související vyhlášky (Smejkal a Rais, 2013).

Krizová legislativa je tvořena souborem právních předpisů využívaných pro přípravu na krizové stavy a řešení situací za dob krizí nebo určitých mimořádných událostí. Zásadní právní regulací, vedle ústavní, je zákon č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový) a samozřejmě zákon č. 239/2000 Sb. o IZS (Karaffa, Hrinko a Zůna, 2022).

Do krizové legislativy mimo základní krizový zákon, spadají také ústavní zákony. Dále pak prováděcí předpisy, což jsou zákony vydávané parlamentem, následně nařízení vlády pocházející od vlády, dále vyhlášky z ministerstva, poté nařízení hejtmana z kraje a vyhlášky starosty obce. V neposlední řadě do prostředí krizového balíčku patří normy (Antušák a Vilášek, 2016).

Obecná legislativa

Jedná se o ústavní zákony s dosahem v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva.

zákon č. 1/1993 Sb. Ústavní zákon

Ústavní zákon pojednává o základních definicích České republiky jako státu. V rámci zákona jsou popsány práva a povinnosti prezidenta, vlády, parlamentu a soudní moci, a

tyto orgány tvoří vládnoucí vrstvu státu. Správně definovaná a fungující, vládnoucí vrstva státu je základem pro řádně fungující společnost. Veškeré zákony a ustanovení jsou schvalována parlamentem a toto se také týká zákonů, které tvoří základní rámec pro navrhování bezpečnostních opatření a řešení krizových situací.

zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod

Zákon se napřímo dotýká každého člověka, jelikož je zde uvedeno, že každý má právo na nedotknutelnost své osoby, osobní bezpečnost a s ní související ochranu života, zdraví a ochranu majetku a životního prostředí, ve kterém se tyto osoby pohybují a žijí.

zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky (Právní předpisy, © 2020)

Zákon pojednává o nouzovém stavu a stavu ohrožení státu, což jsou dva z krizových stavů. Definiuje bezpečnost státu a složky a orgány, které ji zabezpečují.

Oblast týkající se krizového managementu

zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

V tomto zákoně týkajícího se případů požárů či přírodních pohrom, jde o ochranu života a zdraví osob a jejich majetku. Dále o povinnostech konání ministerstev, příslušných orgánů, právnických osob (dále jen PO) a fyzických osob (dále jen FO) v těchto situacích. Popisuje důležitost pomoci nejen občanům, jak v osobní, tak věcné rovině právě v případě vzniku mimořádných událostí a v souvislosti s událostmi, úkoly a povinnosti jednotek požární ochrany.

zákon č. 239/2000 Sb., o IZS

Zákon rozebírá pojmy k lepšímu porozumění obsahu. Zásadní rozdělení složek na základní a ostatní složky a informace o jejich působnosti, dále pak stálé orgány, které také spadají do integrovaného záchranného systému. Obsahuje i výčet ostatních spolupracujících orgánů včetně jejich oblastní působnosti, které se podílí na přípravě prevence vzniku mimořádné události a věci s ní spojenými.

zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Zákon určuje konání PO a FO v případě nastalé krizové situace, jejich pravomoci a působnost spolupracujících orgánů, a to v případě, kdy se nejedná o zajištění vnější obrany České republiky.

Řeší taky ochranu kritické infrastruktury a předpisy Evropské unie.

zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

Zákon vymezuje pravomoc jednotlivých orgánů, zpracovává hospodářské opatření pro případ vyhlášení krizových stavů. Definiuje základní pojmy pro porozumění výkladu činnosti orgánů, které v tomto systému působí a pomoc samotného hospodářského systému včetně využití jeho zásob.

zákon č. 12/2002 Sb. o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o státní pomoci při obnově území)

Jak již sám název zákona napovídá, věnuje se v této problematice následnému poskytování pomoci v potřebných oblastech v případě výskytu jakékoli pohromy, včetně výčtu zásad a potřebných podkladů pro poskytnutí správné pomoci.

vyhláška č. 281/2001 Sb. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 3. července 2001

Touto vyhláškou se určuje, jakým způsobem bude postaráno o děti mateřských škol a žáky, kteří plní svou povinnou školní docházku, v případě krizové situace, pokud není v silách rodičů a zákonných zástupců se o ně po dobu trvání situace postarat.

vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Obsahuje informace o požadavcích na ochranu obyvatelstva, o jednotném systému varování a vyrozumění obyvatel v případě nebezpečí, o evakuaci, individuální a kolektivní ochraně a s tím spojené poskytnutí informace o místě úkrytu v případě potřeby.

nařízení vlády č. 431/2010 Sb., které mění nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení §27 odst. 8 a §28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Nařízení popisuje náležitosti krizového plánu a PKP, zároveň také potřebné informace o bezpečnostní radě a krizovém štábu. Současně toto nařízení obměňuje obsah předchozího nařízení. Zásadní změny nařízení se týkají:

- korekce obsahu činnosti a složení bezpečnostní rady a krizového štábu kraje a obce s rozšířenou působností,

- změny struktury a obsahu Krizového plánu, Plánu krizové připravenosti,
- obměna aktualizování Krizového plánu a Plánu krizové připravenosti ze tříletého na čtyřletý (Vilášek a Fus, 2012).

nařízení vlády č. 432/2010 Sb. o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury

Nařízení určuje v první řadě průřezová kritéria, která poukazují na číselné hodnoty týkající se dopadu v určitých oblastech kritických situací. Dále jsou zde určena odvětvová kritéria, kde se nachází například oblasti energetiky, zdravotnictví a dopravy. Tato kritéria tedy spolu určují prvek kritické infrastruktury.

nařízení vlády č. 463/2000 Sb. o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právníky osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva

Nařízení řeší jak potřebu, tak i poskytování humanitární pomoci, dále účast na mezinárodních záchranných operacích a náhrady vynaložených výdajů včetně výdajů k civilní ochraně.

3 KRIZOVÉ ŘÍZENÍ

Krizové řízení je použito v případě, že vznikne odchýlení v řízeném systému přesahující stanovenou hranici, které může vést k ohrožení zdraví, života osob či finančním ztrátám. Není však podstatné, za jakých okolností tato situace vznikla. Hranice se v určitých situacích liší, může být však vyjádřena procenty zasažených v případě mimořádné události, množstvím poškozených či usmrcených (Šenovský, Šenovský a Oravec, 2020).

V celém průběhu řízení vnímáme etapy **kontrakce** (nestálost situace), **redukce** (zmírnění okolností), **konsolidace** (uspořádání situace), přičemž konsolidace je poslední fáze před zahájením **renovace**, proto musí být uskutečněna v dostatečné míře.

Základem jsou analýza rizik a eventuality hospodářského celku, z nichž plynou možnosti prevence.

Reaktivní a proaktivní způsob jsou východiska státu při zabrání krizové situaci v předstihu. **Reaktivní** přístup představuje reakci na vzniklý problém, vhodné řešení a likvidaci následků, načež **proaktivní** přístup spočívá ve zmenšování citlivosti a úpravy zdrojů vzniku (Horák et al., 2011).

Reakce na mimořádné události jsou tvořeny lidmi, politikami a institucemi, které mají každý svůj subjektivní pohled. Zkušenosti s událostmi a formy zásahů jsou utvářeny kontextem, ať už kulturním, ekonomickým, environmentálním či sociálním (Andharia, 2020).

Proces řízení rizik zahrnuje stálou komunikaci a konzultaci jak v interním, tak v externím prostředí za účelem získat podněty a vyvolat dopad na rozhodování prostřednictvím monitorování a přezkoumávání (Ranke, 2015).

Krizové stavy se dají obecně rozdělit z hlediska vojenského a nevojenského charakteru. Do stavů nevojenského se řadí:

- stav nebezpečí,
- nouzový stav,
- stav ohrožení státu.

Do stavu vojenského charakteru se řadí válečný stav (Antušák a Vilásek, 2016).

Tím, že se jeden z těchto stavů vyhlásí, se mění pravomoci a rozsah orgánů, a také způsoby a formy opatření zdrojů k překonání nastalé krize.

Jde tedy o zabezpečení, že nastalá událost splňuje z hlediska daných kritérií krizovou situaci. Také se jedná o přejímání odpovědnosti státu nebo kraje, ukotvené právním aktem.

Jedině tyto orgány jsou oprávněny je v případě krizových situací vyhlášovat.

Krizové řízení koordinují orgány:

- vláda,
- ministerstva a jiné ústřední správní orgány,
- Česká národní banka,
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje,
- orgány obce s rozšířenou působností,
- orgány obce (Richter, 2018).

Orgány krizového řízení vykonávají řídicí činnosti, soustředěné na analýzu a hodnocení rizik, a dále manažerské činnosti, kterými jsou: plánování, organizování, kontrola a realizace v kontextu s přípravou na krizové situace a jejich východiskem a také záštitou kritické infrastruktury.

Přípravu na krizové stavy řídí dle zákona o krizovém řízení, orgán Ministerstva vnitra (Novák, 2014).

Obrázek 3 Schéma krizového řízení (Zdroj: Vilášek a Fus, 2012)

V rámci zajištění připravenosti jsou důležitými prvky nezbytné materiální potřeby a služby, výcvik osob. Řešení krizové situace si klade za cíl překonat, potlačit a zmírnit následky (Vilášek a Fus, 2012).

Celá oblast krizového řízení může fungovat jen v případě, že je důsledně upevněna v legislativně právním prostředí státu (Antušák a Vilášek, 2016).

BEZPEČNOSTNÍ RADA OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Jedná se o poradní orgán zřizovatele, pro přípravu na krizové situace.

Starosta obce s rozšířenou působností je předsedou bezpečnostní rady a jmenuje její členy.

Členů je nanejvýš 8, a to:

1. příslušník Policie ČR, určený ředitelem krajského ředitelství Policie ČR,
2. příslušník HZS, určený ředitelem HZS kraje,
3. zaměstnanec obce s rozšířenou působností, který je tajemníkem bezpečnostní rady ORP,
4. místostarosta,
5. tajemník obecního úřadu,
6. další osoby, které jsou nepostradatelné k posouzení připravenosti a zabezpečení (Richter, 2018).

ÚSTŘEDNÍ KRIZOVÝ ŠTÁB

Slouží jako pracovní orgán vlády v případě nalezení východiska v krizové situaci. Skládá se ze 17 členů, předsedou je ministr vnitra nebo ministr obrany a jeho jmenování má v součinnosti předseda vlády (Novák, 2014).

KRIZOVÝ ŠTÁB KRAJE A OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ

Pracovní orgány zřizovatele, které slouží k řešení krizových situací. Hejtman je předsedou krizového štábu kraje, a tedy jmenuje jeho členy. U obce s rozšířenou působností je předsedou starosta této obce, který taktéž jmenuje jeho členy. Podle materiálů od členů bezpečnostní rady obce s rozšířenou působností diskutuje o variantách a představuje postupy hejtmanovi, v případě potřeby řešit krizovou situaci (Lukáš, 2014).

Je důležité mít na paměti, že se dá předcházet nestabilním situacím, které mohou vyvolat mimořádnou událost. V celém procesu jsou tedy dvě důležité fáze, kterými jsou prevence (vyloučení narušujících jevů, toků a sil, tedy zabránění v předstihu mimořádné události) a korekce (snížení škodlivých jevů ovlivňujících stav). Tyto dvě etapy jsou nazývány krizovým plánováním (Horák et al., 2011).

4 KRIZOVÉ PLÁNOVÁNÍ

Krizové plánování jsou zamýšlené postupy na zmenšení důsledků svízelných situací zaměřených na chráněné zájmy, které nelze ovlivnit prevencí a na aplikaci opatření a aktivity potřebné ke zvládnutí nouzových situací (Procházková, 2013).

Jedná se o nástroj krizového řízení. Státní, veřejné instituce a právnické nebo podnikající fyzické osoby společně s orgány krizového řízení realizují plánovací činnosti, vazby a procedury k naplnění cílů a úkolů objektů a subjektů státu za krizových situací (Novák, 2014).

Samotné plánování je nutno chápat jako manažerskou aktivitu, která má za úkol stanovit budoucí stav a cesty, které zajistí jeho dosažení. Z plánování vychází plán, ve kterém si zaznamenáváme odpovědi na otázky, co má být provedeno a jak to má být provedeno (Antušák a Vilášek, 2016).

Krizové plánování má za účel plnit 3 základní úkoly:

1. k provedení určitých nouzových zásahů je třeba návod, který poskytují krizové plány,
2. krizovým manažerům jsou k dispozici mimořádné právní a administrativní kompetence k úkonům, jež jim umožňují krizové plány (tyto pravomoci musí být zaneseny v interních předpisech jednotlivých organizací, například havarijní a krizové plány),
3. krizový manažer se snaží o redukci následků mimořádných událostí a zamezit nouzové události dosáhnout krize nebo sledu krizí (Smejkal a Rais, 2013).

Cíle, které by se měli realizovat za pomoci krizového plánování, jsou velmi rozsáhlé. Jde například o:

- vytváření podmínek spolupráce jednotlivých orgánů krizového řízení a řízenou činnost složek výkonných v systému krizového řízení ČR,
- vytvoření, vybudování a příprava nezbytných sil, prostředků a zdrojů k řešení krizové situace,
- zhotovení soustavy pro správu důsledků rizik a hrozeb,
- vybalancovat regulování procesu civilního nouzového plánování, havarijního plánování a obranného plánování.

Krizové plánování je složené z poměrně nezávislých subsystémů.

Obrázek 4 Subsystémy krizového plánování (Zdroj: Novák, 2014)

Třetí pilíř, tedy havarijní plánování je ne vždy zobrazován jako samostatný článek, je nutno chápat ho jako součást civilního nouzového plánování (Antušák a Vilášek, 2016).

Obsah krizového plánování je jasně vymezen a jde tedy například o:

- vymezení hrozeb z pohledu šance vzniku aktuálních a budoucích krizových situací
- hodnocení dopadů různých krizových situací ze všech hledisek
- klasifikace podmínek pro řešení krizových situací
- součinnost složek IZS a ostatních

Definice krizového plánu mohou být různé, ale ve své podstatě se neliší.

Krizový plán je dle Smejkal a Raise (2013) *souborem postupů pro řešení jednotlivých očekávaných událostí, které jsou vyhodnoceny na základě provedené rizikové analýzy.*

Dále Horák et al. (2011) uvádí, že *krizový plán je souhrnný plánovací dokument, kterým orgány krizového řízení plánují ve své věcné a územní působnosti opatření a postupy pro případ vzniku krizových situací.*

Krizové plány se podobně jako PKP sestavují ze základní části, operativní a pomocné části. Tato skladba vychází z § 15 nařízení vlády.

Obsah základní části:

- charakteristika organizace krizového řízení,
- přehled potenciálních zdrojů rizik a analýzy ohrožení,
- přehled PO a podnikajících fyzických osob (dále jen PFO) zajišťující plnění opatření vyplývající z krizového plánování.

Operativní část

- přehled opatření vůči krizím a způsob zabezpečení jejich provedení,
- plán nezbytných dodávek připravený dle zvláštních právních předpisů,
- postup plnění usměrňující opatření dle zvláštních právních předpisů,
- souhrn komunikace se subjekty podílející se na připravenosti na krizové situace a jejich řešení,
- práce na typových plánech, zaměřujících se na způsobech pro řešení přesně daných kategorií hrozících krizových situací identifikovaných analýzou ohrožení,
- kompendium vyhotovených plánů na základě zvláštních právních předpisů používající se při řešení krizových situací.

Pomocná část

- výčet právních předpisů užitečných k nalezení východiska krizové situace a přípravu na ně,
- nakládání s krizovým plánem,
- geografické podklady,
- další nezbytné dokumenty v kontextu s problematikou (Smejkal a Rais, 2013).

Oproti krizovému plánu je však PKP podrobnější a rozsáhlejší.

Výsledkem krizového plánování je PKP, který bude rozebrán v následující kapitole (Antušák, 2013).

5 PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Dříve, než se bude kapitola zabývat samotným plánem krizové připravenosti, je třeba si rozebrat pojem krizová připravenost, oč vlastně jde.

Jde tedy o přípravu na krize, jejímž cílem je zmírnit dopady při vzniku krizových situací a postarat se o co nejrychlejší zotavení z krize.

Samotný pojem připravenost značí vytrénovanost v systémových postupech a disponování potřebnými stroji, nebo také znamená porozumění rizikům a pochopení daného poslání (Antušák, 2013).

Metodika zpracování plánu krizové připravenosti

Jedná se o dokument z roku 2011, který vydalo Generální ředitelství HZS ČR a slouží jako takový „návod“ na zpracování plánů.

Tento dokument určuje přesný obsah a náležitosti plánu související s jeho vypracováním, a také s vypracováním plánu krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury, který je doplněn ještě několika odlišnými náležitostmi.

PKP je zpracováván na základě metodiky z důvodu jednotnosti těchto plánů. Je zpracováván právníckými a podnikajícími fyzickými osobami, kterým to plyne jako povinnost z krizového plánu. Příprava na krizové situace a jejich řešení pro právnícké osoby a podnikající fyzické osoby je uvedena v krizovém plánu.

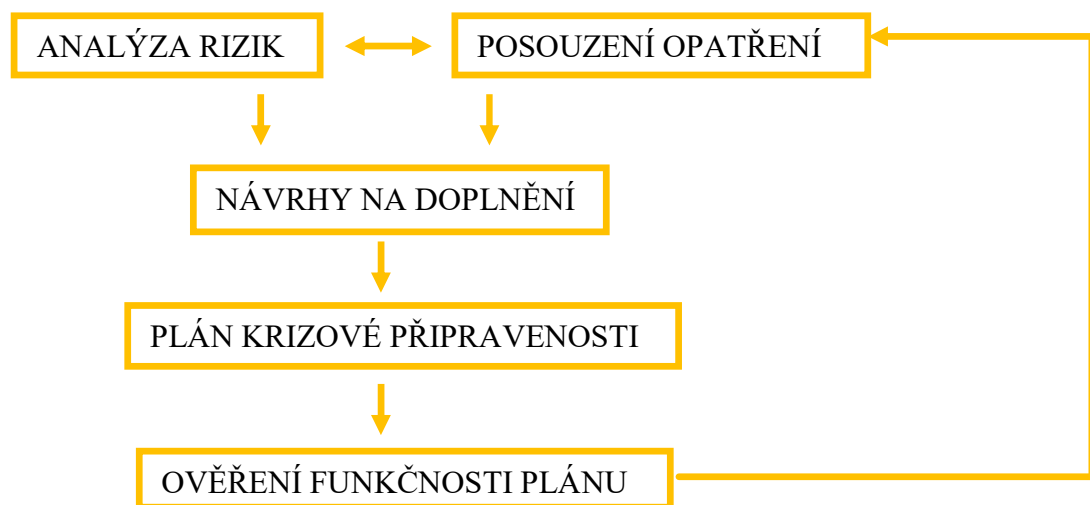
PKP subjektu kritické infrastruktury slouží k zabezpečení připravenosti na předpokládané krizové situace, které mohou vést k ohrožení funkce dané kritické infrastruktury (Ryba, 2011).

Plán krizové připravenosti

Jedná se o plánovací dokument, který se zpracovává pro instituce veřejné a státní, které jsou určené výše postavenými orgány:

- ozbrojené síly a bezpečnostní sbory, havarijní a záchranné služby a sbory, určitá školská zařízení, zdravotnická a sociální společně s dalšími institucemi
- podnikající fyzické a soukromé právnícké osoby, dané krizovým plánem či zákonem (Horák et al., 2011).

Obrázek 5 znázorňuje, jak systematicky postupovat při vytváření PKP.

Obrázek 5 Schéma postupu v případě zpracování PKP (Zdroj: Vilášek a Fus, 2012)

5.1 Části plánu krizové připravenosti a jejich obsah

PKP má 3 části, stejně jako krizový plán, a to základní, pomocnou a operativní část. Náležitosti plánu jsou uvedeny v nařízení vlády číslo 432/2000 Sb. (Vilášek a Fus, 2012).

Je vyhotoven ve dvou podobách, které jsou si rovny – elektronické a písemné. Informace v PKP mají povahu „zvláštních skutečností“ (Antušák, 2013).

Obsah jednotlivých částí je definován ve zdroji Vilášek a Fus (2012).

Základní část PKP:

- stanovení předmětu činnosti podnikající fyzické a právnické osoby, povinnosti a opatření, kvůli kterým byl plán vytvořen,
- definování krizového řízení,
- potenciální zdroje rizika a jejich ohodnocení, analýzy ohrožení a jejich vliv na činnost PFO a PO.

Operativní část PKP:

- výčet opatření plynoucí z krizového plánu daného orgánu krizového řízení a způsob provedení,
- prostředek zajištění připravenosti PO nebo PFO pro krizová opatření a ochranu,
- v analýze ohrožení identifikované krizové situace a jejich řešení,
- přehled opatření hospodářské mobilizace u dodavatelů mobilizační dodávky,

- jednotlivé kontakty na orgány krizového řízení,
- plány zpracované na základě zvláštních právních předpisů vztahující se k řešení krizových situací.

Pomocná část PKP:

- použitelné právní předpisy v přípravě na krizové situace nebo mimořádné události a jejich řešení,
- výčet smluv, uzavřených k zajištění provedení opatření, které se staly důvodem ke zpracování plánu,
- zásady manipulace s plánem krizové připravenosti,
- geografické podklady a další související dokumenty (Vilášek a Fus, 2012).

PKP a PKP subjektu kritické infrastruktury (dále jen KI) se vypracovává, ověřuje a aktualizuje ve stádiu, kdy nehrozí vznik krizové situace, a to orgány krizového řízení v takové míře, jež plyne z jejich působnosti. Pokud nastane změna, která se týká obsahu těchto plánů, je třeba je neodkladně aktualizovat (Horák et al., 2011).

5.2 Plán krizové připravenosti pro kritickou infrastrukturu

KI je majetek, systém nebo jeho část nacházející se v členských státech, který je nezbytný pro zachování životně důležitých společenských funkcí, zdraví, bezpečnosti, zabezpečení ekonomického nebo sociálního blahobytu lidí, a jejichž narušení nebo zničení by mělo významný dopad v členském státě v důsledku nezachování těchto funkcí (Critical Infrastructure Security and Resilience, 2019).

Subjekt KI je zodpovědný za dozor nad prvkem KI, a proto je povinen:

- vyhotovit PKP subjektu KI do lhůty jednoho roku od rozhodnutí vlády nebo ke dni nabytí právní moci opatření obecné povahy, kterým byl prvek KI určen,
- dát možnost uskutečnit kontrolu PKP subjektu KI a ochrany prvku KI, které umožňuje vjezdy, vstupy tam, kde se prvek nachází, a to ministerstvu či jinému ústřednímu správnímu orgánu,
- poskytnout informace příslušným orgánům a ministerstvům o výrobní, organizační či jiné změně, pokud mají vliv na dlouhodobé zastavení provozu, restrukturalizaci či úplné zakončení činnosti,

- jmenovat styčného bezpečnostního zaměstnance, poskytující spolupráci při vykonávání úkolů dle zákona číslo 430/2010 Sb. (Antušák, 2013).

PKP subjektu KI se stejně jako PKP a Krizový plán skládá ze tří částí – základní, operativní a pomocné.

V základní části jsou uvedeny stejné náležitosti, jako v základní části PKP, plus ještě seznam prvků KI a identifikace existujícího ohrožení funkce prvku KI.

Operativní část je také složena z operativní části PKP a soustředí se na ochranu funkce prvku KI s připojením určených opatření na jeho ochranu.

Pomocná část sestává z pomocné části PKP soustředící se na ochranu funkce prvku KI (Horák et al., 2011).

DÍLČÍ ZÁVĚR K TEORETICKÉ ČÁSTI

Krizové řízení a krizové plánování, jež spolu dohromady tvoří krizový management, jsou velmi důležitými a nepostradatelnými disciplínami pro všechny.

V teorii se řešily základní pojmy, které mají své opodstatnění v problematice krizového řízení a krizového plánování. Dále zde byla zmíněna důležitá legislativa týkající se problematiky, o které se pojednává v této práci. Důležitým poznatkem je, že za pomoci legislativy se začalo regulovat krizové řízení a usnadnilo se tím řešení krizových situací, které nastaly.

V následující kapitole se řeší krizové řízení, a to konkrétně informace o krizovém řízení jako takovém, o jeho etapách, rozdělení krizových stavů. Dále pak výčet koordinujících orgánů a popis pojmů bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností, ústřední krizový štáb a krizový štáb kraje a obce s rozšířenou působností. Celkově spolu důležité informace z krizového řízení a tyto orgány hrají velmi důležitou roli při nahodilých situacích, pomáhají je řešit nebo eliminovat na přijatelnou míru.

V neposlední řadě je zde uvedena oblast krizového plánování, kde se řeší definice daného pojmu, základní úkoly, cíle a jeho jasně vymezený obsah. Krizové plánování nabízí informace, jak postupovat při řešení situací a jaká budou opatření na danou událost. Posledním bodem v této kapitole jsou definice krizového plánu od Smejkal a Ráje (2013) a Horáka (2011) a následně popis a náležitosti krizového plánu. Krizový plán a celkově krizové plánování úzce souvisí s PKP, obsahově jsou si plány podobné a PKP z krizového plánu může čerpat rizika.

V závěru teoretické části se nachází důležitá kapitola PKP. Tato kapitola se opírá o metodiku zpracování PKP, která pojednává také o zpracování PKP pro subjekt KI. Jsou zde zmíněny i části plánů včetně nastínění jejich obsahu, které vedou k řešení daných situací. Tyto plány je velmi důležité vytvářet, jelikož slouží jako nástroje při vzniku nahodilých událostí, které se vyskytují čím dál častěji a objekty musí být připraveny je dostatečně zvládat a čelit jim.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA SVATOBOŘICE-MISTRŮV

Základní škola a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín okres Hodonín, příspěvková organizace (dále jen ZŠ a MŠ Svatobořice-Mistřín) je úplnou školou s prvním až devátým postupným ročníkem, vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Zřizovatelem ZŠ a MŠ je Obec Svatobořice-Mistřín, ve které se ZŠ a MŠ také nachází. Příspěvková organizace vznikla dne 1. 1. 2002 na základě zřizovací listiny přijaté zastupitelstvem Obce Svatobořice-Mistřín.

Účel a předmět činnosti ZŠ a MŠ je vymezen zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Zejména pak ustanoveními Části třetí a prováděcími předpisy ke školskému zákonu.

Účel a předmět činnosti školní družiny se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, zejména pak ustanovením § 118 a prováděcími předpisy ke školskému zákonu.

Účel a předmět činnosti zařízení školního stravování je vymezen ustanovením § 119 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a prováděcími předpisy ke školskému zákonu.

Organizace poskytuje vzdělávání dle svých školních vzdělávacích programů. V rámci základní školy je zde rozšířena výuka informatiky a tělesné výchovy (Povinné informace, 2022).

6.1 Základní škola

ZŠ a MŠ Svatobořice-Mistřín sídlí při hlavním silničním tahu, který spojuje nedaleká města Kyjov a Hodonín. Dopravní obslužnost zajišťují dvě autobusové linky a autobusové zastávky, které jsou umístěny přímo u školy. Areál školy je zasazen do prostředí s parkovou úpravou se vzrostlými jehličnatými a listnatými stromy, keři a sochami. Tato parková úprava tvoří bariéru od hlavního silničního tahu.

ZŠ tvoří komplex vzájemně propojených budov. Nejstarší budova byla postavena v roce 1949. V roce 2000 prošla budova komplexní rekonstrukcí. V roce 2001 byla ke starší budově připojena přístavba. Součástí přístavby byla také budova s tělocvičnou,

gymnastickým sálem a zázemím a venkovní sportovní areál. Součástí komplexu je budova školní jídelny, která byla postavena v roce 1985 a v roce 2004 byla zrekonstruována. Do budovy základní školy bylo v roce 2008 přesunuto pracoviště Mateřské školy Mistřín a v roce 2011 bylo otevřeno dětské hřiště mateřské školy, které je součástí areálu školy (Škola nových informací 3, 2016).

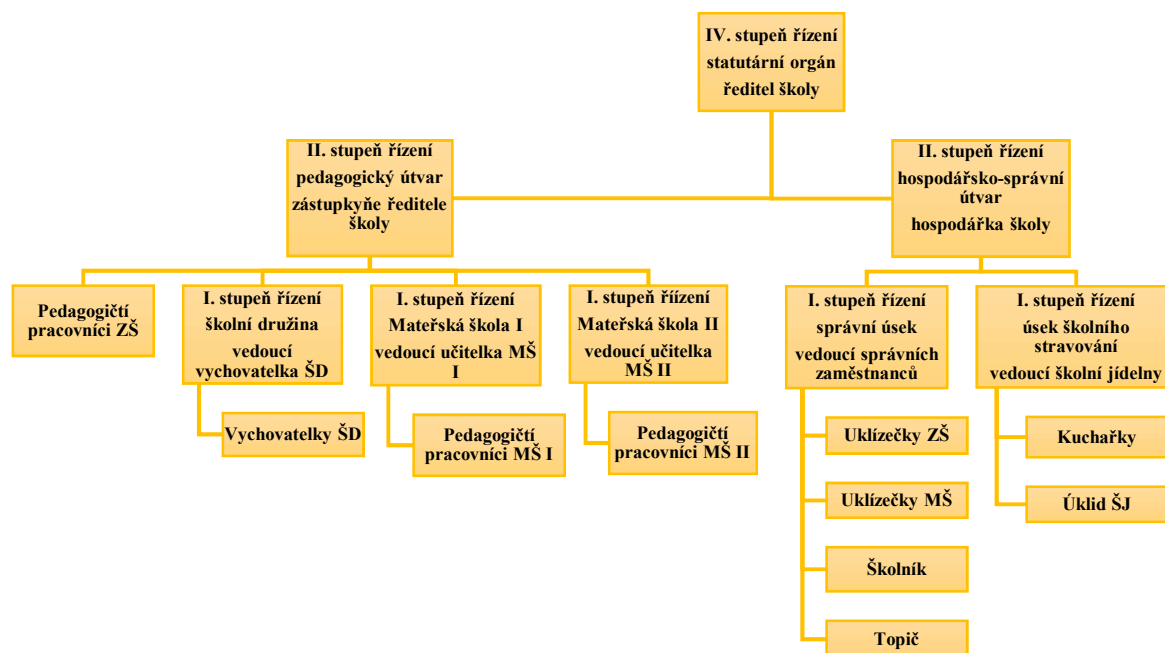
6.2 Mateřská škola

Od 1. 9. 2008 jsou prostory MŠ umístěny v jedné budově spolu se ZŠ. Je tvořena dvěma třídami v přízemí budovy. Poloha MŠ je v klidné části obce. Od frekventované silnice je oddělena zelení parkového typu. Přes hlavní silnici vede světelně řízený přechod pro chodce. MŠ má svůj samostatný vchod. Každá třída má svou vlastní šatnu a hygienické zařízení. Třídy jsou v době poledního klidu využívány jako ložnice. Pedagogové i správní zaměstnanci mají své zázemí v podobě sborovny a kuchyňky umožňující základní přípravu pro servírování svačin, obědů a pro zajištění pitného režimu. Školní zahrada je umístěna u budovy mateřské školy. Je oplocena bez přístupu veřejnosti a vybavena tělovýchovnými a hracími prvky. Hračky a nářadí jsou uklíženy do vybudovaného skladu vedle zahrady. Za školní zahradou jsou rozlehlá pole, louky, vinohrady a ovocný sad (Objevujeme svět 3, 2021).

6.3 Družina

Školní družina je umístěna v prostorách ZŠ. Ranní družina a první oddělení je umístěno v prostorách školní družiny. Má k dispozici: svoje vlastní prostory – učebnu vybavenou podle kritérií nové vyhlášky pro jedno oddělení školní družiny. Druhé a třetí oddělení využívají pro svoji činnost kmenovou třídu po ukončení výuky. Činnost školní družiny je přednostně určena pro žáky 1. stupně ZŠ. O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy podle předem známých kritérií (Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny, 2016).

6.4 Organizační schéma školy

Obrázek 6 Organizační struktura ZŠ a MŠ (Zdroj: Povinné informace, 2022)

6.5 Okolí školy

V areálu školy se nachází hřiště MŠ, které je vybaveno různými prolézačkami a skluzavkou, pro nejmenší děti. Celé hřiště je zabezpečeno plotem s brankou.

Dále se zde nachází velká budova tělocvičny, sousedící s gymnastickým sálem, do které je přístup jak z venku, tak zevnitř budovy.

Posledním objektem v areálu školy je venkovní hřiště, které je zabezpečeno plotem s dvěma brankami. Po stranách hřiště se nachází běžecká dráha, místo pro hod medicimbalem a dráha pro skok do písku.

V okolí školy se nachází rodinné domy, a to jak za školou, vedle ní, tak i před ní. Následně vede před školou hlavní silnice, na jejíž protější straně je kostel Navštívení Panny Marie se hřbitovem a menším parkem. Vedle školy po pravé straně se nachází čerpací stanice a základna jednotky sborů dobrovolných hasičů Mistřín.

7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ZA POMOCI METOD

Je třeba vybrat vhodné metody, které rizika v okolí odhalí. Dle objektu a okolí byly pro tuto práci vybrány vhodné metody pro posouzení rizik, a to Check list, What If analýza a následně metoda KARS. Dle logického uspořádání budou metody použity ve vypsáném pořadí.

7.1 Vybraná rizika

Zdrojem pro identifikaci vybraných rizik jsou přehledy zdrojů možných ohrožení, které se vyhledávají dle příslušné obce s rozšířenou působností (dále jen ORP) a vztahují se na konkrétní obec, která do dané působnosti spadá. V tomto přehledu jsou uvedeny situace, které se mohou na tomto území vyskytnout.

Také budou použita další možná rizika z krizového plánu ORP Kyjov, do kterého opět obec patří. Některá rizika jsou určena dle metody pozorování v dané oblasti a dále dle zpráv a situací ze všech krajů České republiky.

Povodeň

Výskyt povodně přirozeného původu v této oblasti může pramenit z řeky Kyjovky, která protéká celou obcí a počet ohrožených osob je vyčíslen v přehledu zdrojů možných ohrožení na 18 osob.

Zvláštní povodeň může postihnout až 133 osob, a to v případě havárie na vodním díle Koryčany (řeka Kyjovka) nebo při výskytu velkého množství přívalových dešťů.

Riziko povodně je vyšší v letních měsících, kdy je zvýšen výskyt přívalových srážek nebo v jarních měsících, kdy dochází k tání sněhu.

Požár

Zdrojů požáru je v obci hned několik, VTL plynovod, který disponuje zemním plynem, dále pak čerpací stanice, kde se vyskytují hořlavé látky benzín, nafta či LPG a počty ohrožených osob jsou větší než 100 obětí.

Dalším zdrojem je podnik, který skladuje v nádržích Propan – Butan potřebný k topení, a hlavně ohřevu vody, aby došlo ke zpracování materiálu (písek, štěrk, kámen) na beton, hlavně v zimním období, které se čítá od listopadu do března.

Dalším rizikovým faktorem je požár v budově ZŠ a MŠ či okolí, který může vzniknout na základě špatné manipulace v laboratoři, úmyslným či nedbalým zapálením čehokoliv,

případně technickou závadou na elektroinstalaci nebo technickém zařízení budovy. Zmiňované riziko hrozí i při provozu kuchyně, která je součástí budovy ZŠ a MŠ.

Výbuch

Podobně jako u požáru se jedná o výbuch u VTL plynovodu, který vede celou obcí, v prostorách čerpacích stanic (disponující výbušnými látkami – benzin a motorová nafta) a v betonárně (Propan – Butan). Počet osob, jež mohou být ohroženy, je rovněž větší než 100 obětí.

Dále v blízkosti ZŠ a MŠ je provozovna servisu automobilů, která pracuje s tlakovými lahvemi (acetylen a kyslík). Výbuch dále hrozí uvnitř školy při neopatrném či neznalém zacházení s chemickými látkami v laboratoři, případně technickou poruchou.

Únik ropného plynu

Z čerpací stanice disponující benzínem a naftou, je možný také únik ropného plynu, který však není přítomen v takovém množství, aby nějak výrazně ohrozil objekt ZŠ a MŠ, žáky, děti nebo jakékoli osoby uvnitř budovy.

V případě úniku by v menší míře ovlivnil ovzduší a podzemní vody (Přehled možných zdrojů mimořádných událostí na území ORP Kyjov, ©2020).

Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu

U rizika narušení dodávek elektrické energie se jedná o situaci s pravděpodobnějším předpokladem vzniku. Tento jev se může vyskytnout například při plánované odstávce většího časového rozsahu nebo nenadálé poruše na elektrickém vedení.

Ohrozilo by to tedy nejdříve provoz objektu a kuchyně, zabezpečení budovy, ale také případná data nebo nastavení, která nebyla možná uložit z důvodu neočekávání situace. Toto riziko vyplývá z celkové analýzy možných zdrojů ohrožení v ORP Kyjov.

Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu

K této situaci může dojít například vlivem přívalových dešťů v krajině, které zaplaví a znečistí vrty a zdroje pitné vody, která je dodávána do obce a tím dojde k její kontaminaci. V takovémto případě dojde k narušení dodávek pitné vody, protože by nebyly dodrženy potřebné normy týkající se pitné vody a další hygienické podmínky pro udržování školy v řádném chodu.

Další možná situace souvisí s havárií na vodovodním potrubí, kdy bude dodávka pitné vody přerušena do doby opravy potrubí a odstranění havárie. Toto riziko vyplývá z celkové analýzy možných zdrojů ohrožení v ORP Kyjov.

Přerušení dodávek tepla

V poslední době je patrné, že vzhledem k válce Ukrajiny a Ruska, se dostalo do popředí riziko omezení nebo přerušení dodávek plynu pro vytápění budov.

Česká republika postupně přestala odebírat plyn z Ruska, který je potřebný pro většinu obyvatel k vytápění domácností a ohřevu vody, a také budov občanské vybavenosti obcí a výrobních hal. S tímto rizikem aktuálně souvisí i nutné omezení odběru z hlediska úspory na topení. Konkrétně tedy v některých školách došlo k omezování vytápění všech prostor budov.

Nyní je dodávka plynu zajištěna nákupem z Norska, Nizozemska a Belgie.

Epidemie

V předchozích letech život obyvatel a chod společnosti nejvíce ohrozila epidemie, proto je třeba ji zařadit do analýzy rizik a prověřit tak připravenost prostor objektu a personálu i na toto riziko.

Riziko se ale nevztahuje pouze k jedné nemoci, ale jedná se o jakoukoliv nemoc, která se rozšíří v epidemii. Epidemie narušuje chod škol a organizací; fungování celé společnosti a osob v běžném životě.

Tornádo/silný vítr

V okolních obcích se vyskytla v roce 2021 neočekávaná situace, označena jako tornádo, která měla destruktivní dopady na celou zasaženou oblast. Jelikož byl v této oblasti zcela nečekaně zaznamenán tento přírodní jev, je třeba jej také zahrnout a zapracovat do analýzy rizik.

U tornáda se jedná o velmi silný větrný vír, který vzniká za specifických atmosférických podmínek. Vír putuje krajinou na vzdálenost několika kilometrů a dle síly větru je rozřazován do kategorií F0-F5. Každá kategorie je kromě síly větru definována i možnými poškozeními, které může tornádo způsobit.

Rizikům tornáda a vichřice se nedá předcházet, jedná se o živelné události, je ale možné omezit dopady a rozšířit u obyvatel povědomí a pokyny pro chování v takovéto situaci.

Ozbrojený útok ve škole

Toto riziko se začalo vyskytovat z nenadání, a to na různých školách, proto je považováno za zcela aktuální. Jsou známy případy, kdy v budově školy někoho ohrožoval student nebo tam vnikla zcela neznámá nebezpečná osoba.

Proto také vznikl projekt „Ozbrojený útočník ve škole“, který dává doporučení ohledně prevence formou instruktážních videí a navrhuje vhodná opatření. Součástí je i doporučení potřebného zdravotního vybavení a příprava personálu daného školského zařízení na to, jak má v těchto konfliktních případech postupovat.

Vandalismus

Dalším nemalým rizikem je vandalismus, jehož následky je možno pozorovat jak ve vnitřních prostorech budovy, tak i na vnějším opláštění objektu, případně na přilehlých vedlejších objektech. Poškození může být způsobeno kýmkoliv, kdo se do budovy nebo do okolí objektu dostane s úmyslem budovu poškodit nebo znehodnotit.

Může se jednat o vandalismus na povrchových úpravách školy (malby, fasáda) u kterého se jedná spíše o vizuální znehodnocení budovy.

Dále se může jednat o závažnější poškození objektu, například o rozbití zasklení nebo poničení vybavení školy, kdy je v počátečním momentu zjištění škody možnost ohrožení zdraví přítomných osob – vznik úrazu. V případě většího poškození budovy (např. vytržení elektroinstalace, přeřezání vodovodního potrubí) hrozí také omezení provozu samotného objektu.

V minulosti se již vyskytl vandalismus na budově ZŠ a MŠ, a to v podobě graffiti, které způsobilo škody na fasádě.

7.2 Check list (kontrolní seznam)

Check listy budou vytvořeny v několika tabulkách zvlášť pro jednotlivá rizika kvůli lepší přehlednosti. Na základě výčtu rizik z kapitoly 7.1 Vybraná rizika se vytvoří tabulka se třemi sloupci, v těchto sloupcích se uvádí jako první pořadové číslo pro lepší přehlednost. Další sloupec tvoří otázka položená tak, aby se týkala daného rizika ze zmiňovaného výčtu, a následně v posledním sloupci se nachází místo na odpověď, která může být pouze ze dvou možností, a to buď ano či ne.

V případě, že se ve vytvořených tabulkách metody objeví minimálně jedna záporná odpověď, vytvoří se pro každý takový Check list určitého rizika, kterého se to týká, ještě souhrnná tabulka, kde se vyhodnotí míra připravenosti na dané riziko. Vyhodnocení je vyjádřeno v procentech.

Souhrnnou tabulku tvoří tři sloupce, kde se uvádí název, tedy celkový počet otázek, součet kladných odpovědí a součet záporných odpovědí. Počet otázek vyplývá dle sloupce názvu a procenta vyplývají z celkového počtu otázek a následně ze součtu kladných a záporných otázek.

Tabulka 9 Check list na riziko povodně (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Jsou potenciální zdroje povodní pravidelně sledovány?	ANO	
2.	Došlo by k okamžitému zásahu v případě vychýlení ze stabilního stavu?	ANO	
3.	Jsou v místech ohrožení umístěny výstražné symboly pro odhalení změny stavu?	ANO	
4.	Je zdroj ohrožení v dostatečné vzdálenosti od objektu, aby nevznikly škody velkého rozsahu?	ANO	
5.	Má obec, ve které se objekt nachází, vytvořen povodňový plán?	ANO	

Tabulka 10 Check list na riziko požáru (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Jsou potenciální zdroje požáru pod kontrolou?	ANO	
2.	Jsou v objektu hasicí přístroje?	ANO	
3.	Jsou na těchto přístrojích prováděné pravidelné kontroly?	ANO	
4.	Má ZŠ a MŠ k dispozici lékárničky?	ANO	
5.	Jsou tyto lékárničky dostatečně vybavené?	ANO	
6.	Probíhají v ZŠ a MŠ pravidelná požární cvičení?	ANO	
7.	Je v blízkosti hasičská zbrojnice?	ANO	
8.	Má ZŠ a MŠ jasně vyznačené únikové východy?	ANO	

Tabulka 11 Check list na riziko výbuchu (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Jsou potenciální zdroje výbuchu pod kontrolou?	ANO	
2.	Může být zamezeno požáru čerpací stanice, který by následně vyvolal výbuch?	ANO	
3.	Vyvaruje se ZŠ a MŠ následkům při výbuchu čerpací stanice?		NE
4.	Poškodí následný výbuch ZŠ a MŠ?	ANO	
5.	Mohou se před výbuchem chránit?		NE

Jelikož se v Check listu nachází odpovědi typu ne, je třeba vytvořit souhrnnou Tabulka 12 pro zjištění míry připravenosti objektu na hrozbu v podobě výbuchu.

Tabulka 12 Check list – souhrnná tabulka výbuchu (Zdroj: vlastní zpracování)

NÁZEV	POČET	%
Celkový počet otázek ΣC_{ot}	5	100 %
Součet všech kladných odpovědí ΣS_{ko}	3	60 %
Součet všech záporných odpovědí ΣS_{zo}	2	40 %

Tabulka 13 Check list na riziko úniku ropného plynu (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ
1.	Jsou potenciální zdroje úniku pod kontrolou?	ANO
2.	Může být zamezeno úniku na čerpací stanici, který by následně vyvolal výbuch?	ANO
3.	Může být zamezeno úniku ropného plynu na čerpací stanici, který by následně vyvolal požár?	ANO
4.	Skladuje se na čerpací stanici takové množství ropného plynu, které by nemělo velký dosah ohrožení?	ANO
5.	Jsou v případě úniku ropného plynu ZŠ a MŠ mimo ohrožení?	ANO

Tabulka 14 Check list na riziko narušení dodávek elektrické energie (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Disponuje ZŠ a MŠ záložním zdrojem elektrické energie?	ANO	
2.	Má ZŠ a MŠ možnost fungovat bez elektrické energie?		NE
3.	Byla by v případě výpadku elektrické energie známá doba trvání?		NE
4.	Mohou žáci, děti a personál dostat volno v důsledku přerušení dodávek elektrické energie?	ANO	
5.	Má ZŠ dostatečně zabezpečené informační a komunikační technologie??	ANO	
6.	Jsou důležitá data a nastavení řádně zálohována?	ANO	

Jelikož se v Check listu nachází odpovědi typu ne, je třeba vytvořit souhrnnou Tabulka 15 pro zjištění míry připravenosti objektu na hrozbu v podobě přerušení dodávek elektrické energie.

Tabulka 15 Check list – souhrnná tabulka pro narušení dodávek elektrické energie (Zdroj: vlastní zpracování)

NÁZEV	POČET	%
Celkový počet otázek ΣC_{ot}	6	100 %
Součet všech kladných odpovědí ΣS_{ko}	4	66, 7 %
Součet všech záporných odpovědí ΣS_{zo}	2	33, 3 %

Tabulka 16 Check list na riziko narušení dodávek pitné vody (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Má ZŠ a MŠ možnost vlastního zdroje pitné vody?		NE
2.	Má ZŠ a MŠ možnost fungovat bez pitné vody?		NE
3.	Mohou žáci, děti a personál dostat volno v důsledku přerušení dodávek pitné vody?	ANO	
4.	Má škola možnost dozvědět se dopředu o narušení dodávek pitné vody?	ANO	
5.	Poskytne obec k dispozici náhradní zdroj pitné vody pro školu?	ANO	

Jelikož se v Check listu nachází odpovědi typu ne, je třeba vytvořit souhrnnou Tabulka 17 pro zjištění míry připravenosti objektu na hrozbu v podobě přerušení dodávek pitné vody.

Tabulka 17 Check list – souhrnná tabulka pro narušení dodávek pitné vody (Zdroj: vlastní zpracování)

NÁZEV	POČET	%
Celkový počet otázek ΣC_{ot}	5	100 %
Součet všech kladných odpovědí ΣS_{ko}	3	60 %
Součet všech záporných odpovědí ΣS_{zo}	2	40 %

Tabulka 18 Check list na riziko přerušení dodávek tepla (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Zasáhne přerušení dodávek tepla do chodu ZŠ a MŠ?	ANO	
2.	Mohou se připravit na toto přerušení?	ANO	
3.	Mají možnost topit jiným způsobem, než plynem?	ANO	
4.	Mohou se případně žáci vzdělávat mimo budovu školy?	ANO	

Tabulka 19 Check list na riziko vzniku epidemie (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Zasáhne vzniklá epidemie do chodu ZŠ a MŠ?	ANO	
2.	Mohou se připravit na vznik epidemie?	ANO	
3.	Jsou ZŠ a MŠ připraveny na případný vznik epidemie?	ANO	
4.	Mohou se rodiče postarat o děti v případě nefunkčnosti školky?	ANO	
5.	Mohou se žáci vzdělávat mimo školu, aby se zamezilo šíření epidemie?	ANO	

Tabulka 20 Check list na riziko vzniku tornáda/silného větru (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Může vzniknout přírodní jev ve formě tornáda/silného větru?	ANO	
2	Objevil se již tento jev v blízkém okolí?	ANO	
3.	Kdyby se objevil v obci, narušil by tento jev chod ZŠ a MŠ?	ANO	
4.	Pokud by se tento jev vyskytl, jsou přehledně vyznačeny únikové východy v budově ZŠ a MŠ?	ANO	
5.	Probíhá pravidelné cvičení ohledně evakuace z budovy, které by bylo adekvátní reakcí na toto riziko?	ANO	

Tabulka 21 Check list na riziko ozbrojeného útoku ve škole (Zdroj:vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Je možnost, že by se škola stala objektem ozbrojeného útoku?	ANO	
2.	Má škola možnost provést preventivní a doporučená opatření?	ANO	
3.	Je objekt zabezpečen z hlediska vstupů cizích osob?	ANO	
4.	Má ZŠ možnost kontroly, kdo vstoupí do budovy?	ANO	

Tabulka 22 Check list na riziko vandalismu (Zdroj: vlastní zpracování)

POŘADOVÉ ČÍSLO	OTÁZKA	ODPOVĚĎ	
1.	Byl někdy proveden vandalismus na budově ZŠ a MŠ?	ANO	
2.	Může vandalismus provést žák školy?	ANO	
3.	Poškodí vandalismus objekt?	ANO	
4.	Může být důsledkem vandalismu požár?	ANO	
5.	Je ZŠ a MŠ připravena okamžitě zareagovat na důsledek vandalismu ve formě požáru?	ANO	

Výsledky vyplývající z Check listů

U těch Check listů, kde byly jen odpovědi typu ano, nebylo potřebné dále výsledky vyhodnocovat, je zde jasné, že na tyto situace jsou ZŠ a MŠ připraveny nebo nemají takový dosah, aby objekt ve větší míře ohrozily. Nicméně při výsledcích rizik výbuchu, přerušení dodávek elektrické energie a narušení dodávek pitné vody, bylo patrné ať už lehké nebo větší odchylení od 100% připravenosti.

Dle navržené hodnotící Tabulka 4 je však patrné, že při ohrožení výbuchem je připravenost mezní, což je pochopitelné, jelikož na riziko výbuchu se nelze nijak zvlášť připravit, ani mít k přípravě určité zdroje pro snížení následků. Hlavně je v tomto případě rizika uvažováno o sousedící čerpací stanici, která je od školy a školky cca 100 m.

V případě narušení dodávek elektrické energie a pitné vody je připravenost objektu také mezní, takže je zde patrná odchylka od řádné připravenosti.

7.3 What If (Co se stane když)

Metoda What If nebo také Co se stane když, analyzuje zvolená rizika z kapitoly 7.1 Vybraná rizika. Vytvoří se Tabulka 23 a zmiňovaná rizika se zapíše do prvního sloupce s názvem příčina. Vytvoří se ještě další dva sloupce, obsahující následek a návrh opatření k minimalizaci rizik.

Do sloupce následků se zapíše nežádoucí dopad, týkající se příčiny a do posledního sloupce se zapisují návrhy na vhodná opatření, a to buď preventivní – navržená ještě před vznikem krizové situace, nebo nápravná opatření – aplikována po vzniku krizové situace, nebo také mohou být zapsána obě varianty postupů.

Tabulka 23 What If metoda (Zdroj: vlastní zpracování)

PŘÍČINA	NÁSLEDEK	NÁVRH OPATŘENÍ K MINIMALIZACI
POVODEŇ	Znehodnocení vybavení, zatopení budovy.	Využití vysoušecích přístrojů a úklidových prostředků k urychlení provozu ZŠ a MŠ.
POŽÁR	Ohrožení života personálu, žáků a dětí, velké finanční a materiální škody.	Označené únikové východy, pravidelné požární cvičení, hasicí přístroje v celé budově.
VÝBUCH	Ohrožení života personálu, žáků a dětí, poškození budovy.	Dostatečné proškolení žáků a personálu pracujícího v laboratoři. Únikové východy. Pravidelná kontrola zabezpečení nádrží na čerpací stanici.
ÚNIK ROPNÉHO PLYNU	Ohrožení života dětí, žáků, personálu následným požárem nebo výbuchem. Znečištění životního prostředí (vod, ovzduší).	Proškolení obsluhy a všech, kteří s látkou manipulují, látku převážejí a uskladňují. Navržená dlouhodobá sanační opatření k rychlejší likvidaci případné události. Využití sanace.

NARUŠENÍ DODÁVEK EL. ENERGIE	Znesnadnění provozu školy a školky.	Záložní zdroj elektrické energie a pohonných hmot. Povolání technika nebo školníka.
NARUŠENÍ DODÁVEK PITNÉ VODY	Znesnadnění provozu budovy.	Nouzové zásobování pitnou vodou.
PŘERUŠENÍ DODÁVEK TEPLA	Znesnadnění provozu školy a školky, ohrožení personálu, dětí a žáků na zdraví.	Nouzové dodávky energií, shlukování se v menších prostorech. Povolání opraváře pro rychlou obnovu provozu.
EPIDEMIE	Ohrožení dětí, žáků a personálu na zdraví. Úbytek personálu.	Zvýšená hygiena, používání ochranných pomůcek (respirátor, rouška, rukavice), rozestupy, korigování pohybu po budově.
SILNÝ VITR/TORNÁDO	Finanční a materiální škody, ohrožená děti, žáků a personálu na životě.	Nevycházet z budovy a zůstat ukrytí. Upevnění volných předmětů v okolí, které by mohli poškodit budovu, ohrozit životy.
OZBROJENÝ ÚTOK VE ŠKOLE	Ohrožení života personálu, žáků a dětí.	Přístup do budovy na kartu/čip. Kamerové systémy. Dveře v budově na kartu.
VANDALISMUS	Materiální a finanční škody, ohrožení zdraví personálu, žáků a dětí.	Bezpečnostní prvky na oknech, dveřích, kamerové systémy, hasicí přístroje. Úklidové přípravky pro urychlení obnovy stavu.

7.4 Metoda KARS

Při vytvoření soupisu rizik u metody KARS využijeme rizika z kapitoly 7.1 Vybraná rizika. Následně se ze soupisu rizik vytvoří hodnotící Tabulka 24, kde se subjektivně posoudí jednotlivá rizika, jaký na sebe mají vliv a následně se sečtou jednotlivé řádky a sloupce, pro hodnocení se používají nuly (nesouvisí) a jedničky (souvisí). Ze součtů údajů se vypočítají koeficienty aktivity a pasivity, které vytvoří tzv. souřadnice, které se následně zanáší do grafu a vznikne graf souvztažnosti rizik. Jelikož chceme zjistit, která rizika patří do jaké oblasti, je třeba dále rozdělit graf do čtyř oblastí. Pomocí dalšího výpočtu, který nám udá souřadnice pro umístění os na rozdělení grafu, vytvoříme další graf, kde jsou již oblasti jasně vyznačeny, a je zřejmé, která rizika spadají do které oblasti.

Soupis rizik:

1. Povodeň
2. Požár
3. Výbuch
4. Únik ropného plynu
5. Narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu
6. Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu
7. Přerušování dodávek tepla
8. Epidemie
9. Tornádo/silný vítr
10. Ozbrojený útok ve škole
11. Vandalismus

Tabulka 24 Hodnotící tabulka metody KARS (Zdroj: vlastní zpracování)

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	Σ
1.	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	3
2.	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	3
3.	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	5
4.	0	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3
5.	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
6.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1	0	3
9.	1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	4
10.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Σ	1	3	3	1	4	6	5	0	0	1	0	24

KOEFICIENTY AKTIVITY

$$K_{A1} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (5)$$

$$K_{A2} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (6)$$

$$K_{A3} = \frac{5}{11-1} \times 100 = 50 \quad (7)$$

$$K_{A4} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (8)$$

$$K_{A5} = \frac{1}{11-1} \times 100 = 10 \quad (9)$$

$$K_{A6} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (10)$$

$$K_{A7} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (11)$$

$$K_{A8} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (12)$$

$$K_{A9} = \frac{4}{11-1} \times 100 = 40 \quad (13)$$

$$K_{A10} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (14)$$

$$K_{A11} = \frac{2}{11-1} \times 100 = 20 \quad (15)$$

KOEFICIENTY PASIVITY

$$K_{P1} = \frac{1}{11-1} \times 100 = 10 \quad (16)$$

$$K_{P2} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (17)$$

$$K_{P3} = \frac{3}{11-1} \times 100 = 30 \quad (18)$$

$$K_{P4} = \frac{1}{11-1} \times 100 = 10 \quad (19)$$

$$K_{P5} = \frac{4}{11-1} \times 100 = 40 \quad (20)$$

$$K_{P6} = \frac{6}{11-1} \times 100 = 60 \quad (21)$$

$$K_{P7} = \frac{5}{11-1} \times 100 = 50 \quad (22)$$

$$K_{P8} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (23)$$

$$K_{P9} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (24)$$

$$K_{P10} = \frac{2}{11-1} \times 100 = 20 \quad (25)$$

$$K_{P11} = \frac{0}{11-1} \times 100 = 0 \quad (26)$$

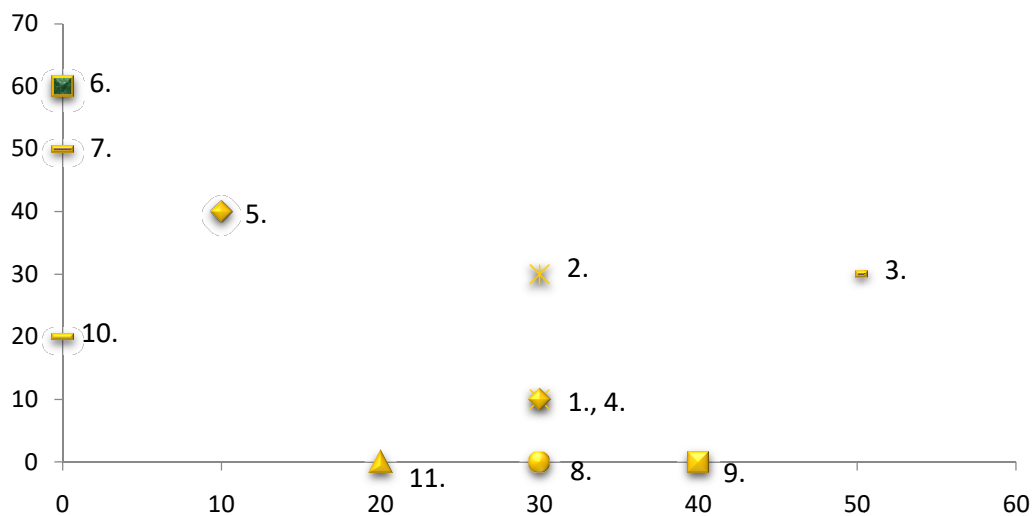
Tabulka 25 Výsledné koeficienty A a P (Zdroj: vlastní zpracování)

Riziko R _i	1.	2.	3.	4.	5.	6.
K _{ARI}	30	30	50	30	10	0
K _{PRI}	10	30	30	10	40	60

Tabulka 26 Výsledné koeficienty A a P (Zdroj: vlastní zpracování)

Riziko R _i	7.	8.	9.	10.	11.
K _{ARI}	0	30	40	0	20
K _{PRI}	50	0	0	20	0

Graf souvztažnosti rizik

Obrázek 7 Graf souvztažnosti rizik metody KARS (Zdroj: vlastní zpracování)

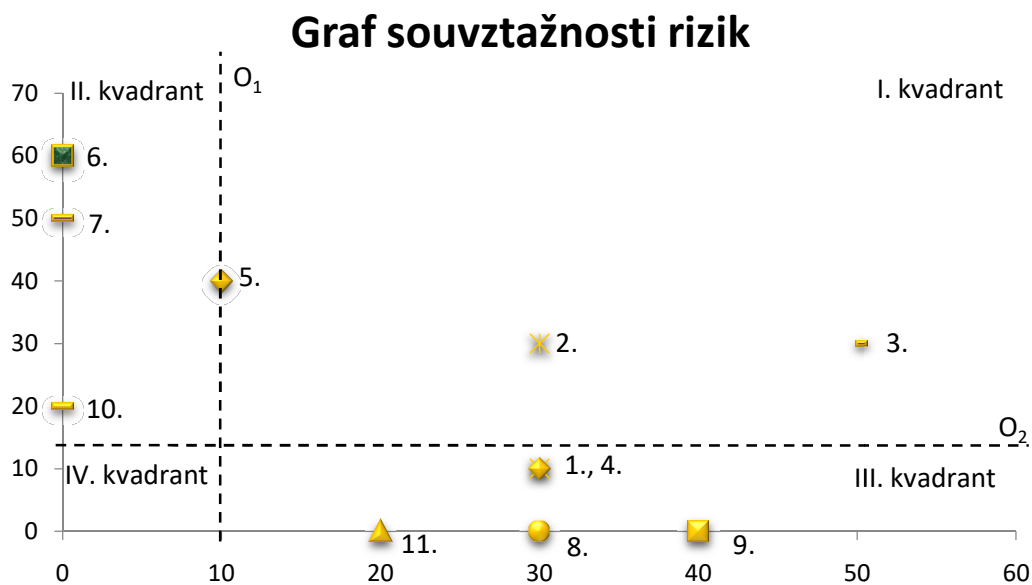
ROZDĚLENÍ GRAFU DO 4 OBLASTÍ

$$O_1 = K_{AMAX} - \frac{K_{AMAX} - K_{AMIN}}{100} \times 80 \tag{27}$$

$$O_2 = K_{PMAX} - \frac{K_{PMAX} - K_{PMIN}}{100} \times 80 \tag{28}$$

$$O_1 = 50 - \frac{50 - 0}{100} \times 80 = 10 \tag{29}$$

$$O_2 = 60 - \frac{60 - 0}{100} \times 80 = 12 \tag{30}$$

Obrázek 8 Graf souvztažnosti rizik metody KARS s oblastmi (Zdroj: Vlastní zpracování)

I. kvadrant kritických hodnot rizik

2., 3., 5.

II. kvadrant významných hodnot rizik

5., 6., 7., 10.

III. kvadrant běžných hodnot rizik

1., 4., 8., 9., 11.

IV. kvadrant bezvýznamných hodnot rizik

Výsledky vyplývající z metody KARS

Za pomoci metody KARS byla zanalyzována všechna identifikovaná rizika a tato rizika se v posledním kroku metody rozřadila do 4 kategorií dle závažnosti. Do oblasti označené římská I se zařadilo riziko požáru, výbuchu a narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu. Jedná se tedy o kritická rizika, která by se měli řešit primárně, proto budou zaznačena do návrhu PKP. Dále do oblasti označené římská II je řazeno taktéž riziko narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu, jelikož se nachází přímo na ose O_1 rozdělující oblasti. Následně jsou zde ještě rizika narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu, přerušování dodávek tepla a ozbrojený útok ve škole. Další oblast je označena římská III a spadají do ní rizika, jako jsou povodně, únik ropného plynu, epidemie, tornádo/silný vítr a vandalismus. Do poslední oblasti značené římská IV se neřadí žádné ze seznamu identifikovaných rizik.

8 VYHODNOCENÍ KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Na základě analýzy rizik, kde byly na identifikovaná rizika použity metody Check list, What If a metoda KARS vyplývá, že je zde možnost ohrožení, v případě rizika požáru, výbuchu, narušení dodávek elektrické energie a narušení dodávek pitné vody.

Ovšem co se týče požáru, má škola na každém patře umístěny hasicí přístroje, které jsou pravidelně kontrolovány, aby co nejlépe splnili svůj účel. Dále jsou zřetelně vyznačeny únikové východy a pravidelně se cvičí požární cvičení, kdy se děti a žáci učí co nejrychleji a nejkratší cestou dostat na místo do bezpečí. Díky tomu, že objekt ZŠ a MŠ sousedí s hasičskou zbrojnicí, se pořádají také exkurze na zmiňovanou zbrojnici, kde se děti dozví, jak to může při takovém požáru probíhat, od příchozího hlášení až po výjezd na místo určení, či jak by měly postupovat, pokud by se dostaly do takové nebezpečné situace. Také se koná den s hasiči, kdy se děti seznamují s hasičskou technikou, včetně jejich aut. Proto je zřejmé, že i když je riziko požáru pravděpodobné, jsou na něj velice dobře připraveni.

Na riziko výbuchu se pohlíží hlavně z hlediska sousední čerpací stanice, která uchovává výbušné látky, jako jsou benzin a nafta. Nicméně jsou zde jistě zaměstnaní řádně proškolení zaměstnanci, kteří umí uchovávat a nakládat s takto nebezpečnými látkami. Jelikož však přístup k čerpací stanici není nijak zabezpečen, co se týče oplocení, či zábran na znesnadnění přístupu k daným látkám, tak zde existuje možnost vzniku nahodilé události způsobené cizím člověkem zvenčí.

Narušení dodávek elektrické energie a narušení dodávek pitné vody by ovlivnilo ve velké míře chod celého objektu ZŠ a MŠ, ale těmto rizikům se nedá nikterak předejít ani je ovlivnit. Nicméně tyto případy se netýkají jen jednoho objektu, ale bývá to záležitost zpravidla větší oblasti s více objekty. V případě nutnosti například u narušení dodávek pitné vody, je zde možnost počítat se zajištěním patřičné pomoci od obce.

Všechna tato zjištěná rizika, která se za pomoci metod ukázala jako primárně potřebná k řešení, budou zahrnuta do následného návrhu PKP.

9 NÁVRH PLÁNU KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Návrh plánu krizové připravenosti je zpracováván na základě oficiálního dokumentu zvaného Metodika zpracování PKP, proto je zde velká pravděpodobnost podobnosti s jinými dokumenty, které tento plán obsahují nebo byly zpracovány na základě této metodiky.

PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Základní a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín, příspěvková organizace

Hlavní 871/198

696 04, Svatobořice-Mistřín

A

ZÁKLADNÍ ČÁST

OBSAH:

A-1 Vymezení předmětu činnosti, úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti

1. Vymezení předmětu činnosti
2. Identifikační údaje
3. Přehled úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování PKP

A2 Charakteristika krizového řízení

1. Vymezení organizačních částí podílejících se na přípravě na krizové situace a jejich řešení
2. Předpokládané změny organizační struktury nezbytné k zabezpečení činnosti za krizové situace a plnění opatření vyplývajících z krizového plánu
3. Krizový štáb
4. Vazby na příslušné orgány krizového řízení a krizové štáby

A3 Přehled a hodnocení možných zdrojů rizik a analýzy ohrožení a jejich možný dopad na činnost subjektu

1. Přehled krizových situací, které mohou ohrozit plnění opatření vyplývajících z Krizového plánu ORP Kyjov
2. Přehled dalších možných ohrožení, která mohou narušit funkci subjektu

A1

Vymezení předmětu činnosti, úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti

1. Vymezení předmětu činnosti

- a) Vzdělávací a pedagogická činnost v oblasti základního školství – poskytnutí základního vzdělání podle školského zákona,
- b) vzdělávací a pedagogická činnost v oblasti mateřského školství – poskytnutí předškolního vzdělání podle školského zákona,
- c) provozování školní družiny v době po skončení vyučování,
- d) poskytování stravovacích služeb,
- e) mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti.

2. Identifikační údaje

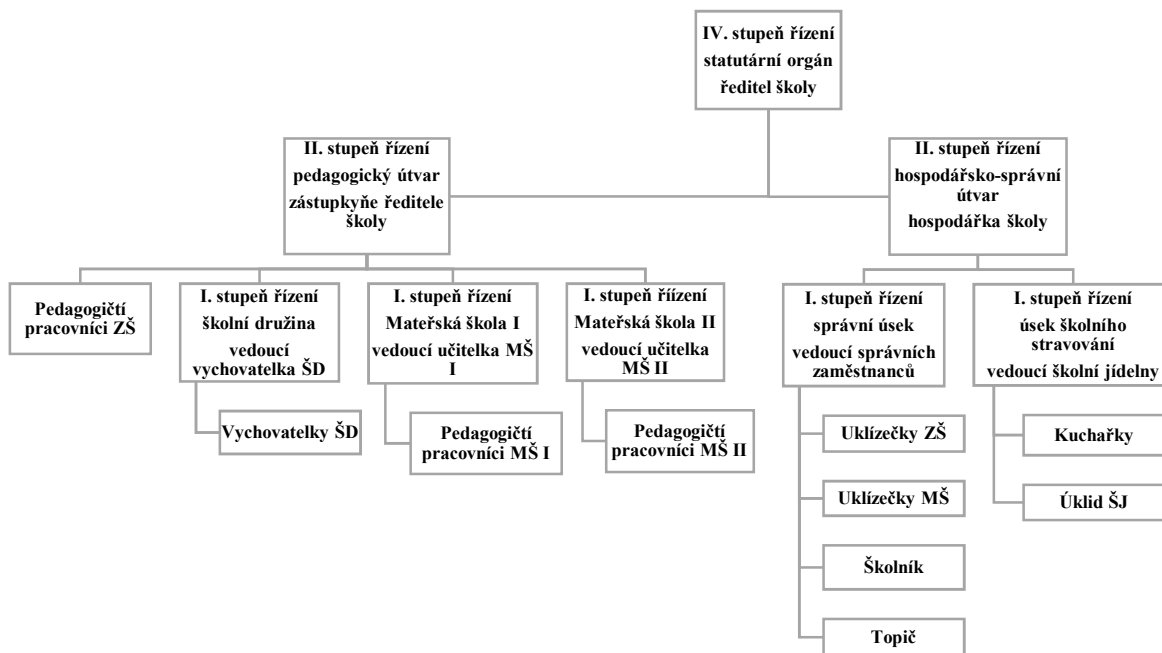
Právní forma: Příspěvková organizace
IČ: 70938482
Sídlo: Hlavní 871/198, 696 04 Svatobořice-Mistřín
Statutární orgán: ředitel školy Mgr. Zbyněk Mašek

3. Přehled úkolů a opatření, které byly důvodem zpracování PKP

- zabezpečení vlastního fungování za krizových situací
- zabezpečení péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce
- zabezpečit zajištění nouzového ubytování a stravování

A2

Charakteristika krizového řízení

1. Vymezení organizačních částí podílejících se na přípravě na krizové situace a jejich řešení**2. Předpokládané změny organizační struktury nezbytné k zabezpečení činnosti za krizové situace a plnění opatření vyplývajících z krizového plánu**

- při vzniku krizové situace může z organizačních důvodů dojít k omezení výuky
- organizační struktura ani kompetence vedoucích zaměstnanců ani zaměstnanců, kteří budou řešit krizovou situaci, se nebude měnit

3. Krizový štáb školy

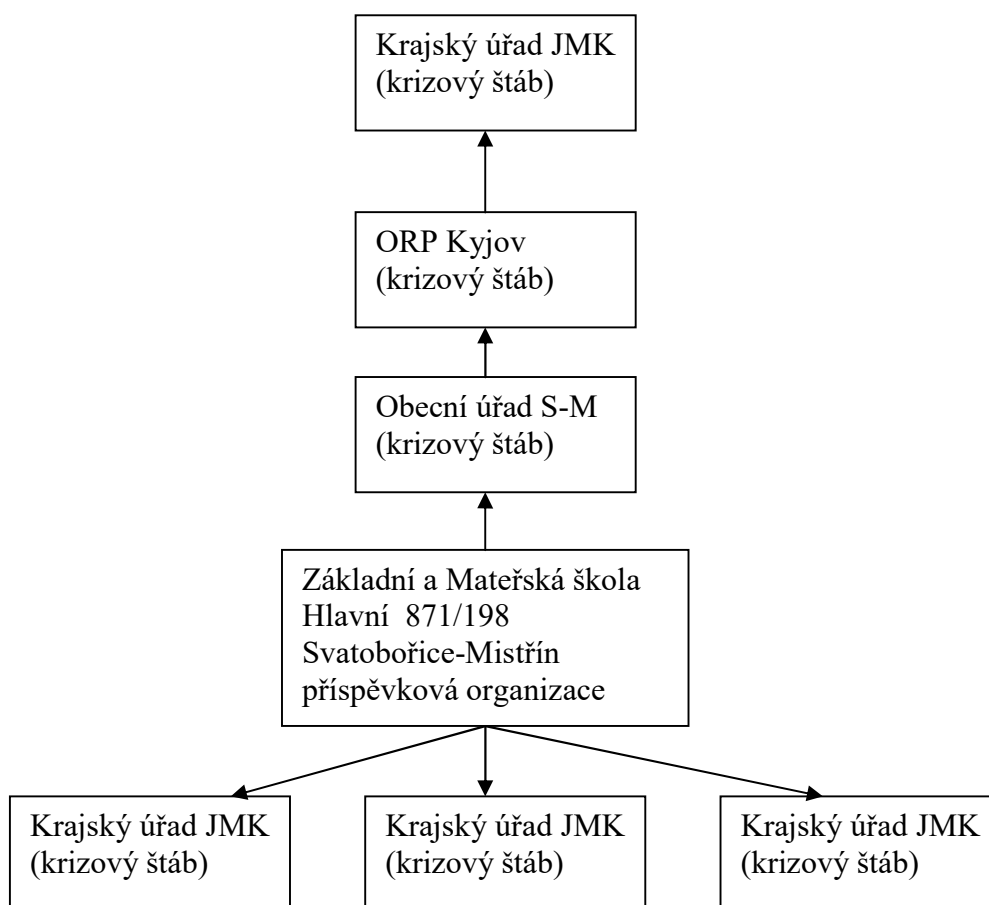
- ředitel školy
- zástupce ředitele školy
- vedoucí školní družiny
- školník
- Vedoucí školní jídelny

Tito uvedení zaměstnanci budou na základě vývoje aktuální situace reagovat a postupně povolávat v případě potřeby další zaměstnance.

4. Vazby na příslušné orgány krizového řízení a krizové štáby

Při plnění opatření vyplývajících z krizového plánu ORP bude subjekt spolupracovat s krizovými štáby (dále jen KŠ) příslušných orgánů krizového řízení. Jedná se o následující orgány krizového řízení:

- KŠ Jihomoravského kraje (dále jen JMK),
- KŠ obce Svatobořice-Mistřín,
- ORP Kyjov,
- HZS JMK,
- Policie ČR,
- Zdravotnická záchranná služba JMK.

A3

Přehled a hodnocení možných zdrojů rizik a analýzy ohrožení a jejich možný dopad na činnost subjektu

1. Přehled krizových situací, které mohou ohrozit plnění opatření vyplývajících z Krizového plánu ORP Kyjov

Objekt Základní a Materská škola, Hlavní 871/198, 696 04 Svatobořice-Mistřín, je ohrožen následujícími hrozbami.

Narušení dodávek elektrické energie	<p>Rozsáhlé narušení dodávek elektrické energie může být způsobeno z důvodu odstavení výroben elektrické energie (elektrárny), odstavení přenosové a distribuční soustavy a narušení funkčnosti dispečerského informačního a řídicího systému. Lze předpokládat velmi rozsáhlé sekundární následky (havárie – radiační, způsobená vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky, technické a technologické, narušení dodávek plynu a tepelné energie, narušení funkčnosti dopravní soustavy, narušení zákonnosti velkého rozsahu – rabování, a další). Dlouhodobé narušení dodávek el. energie (tzv. „blackout“) může mít v konečném důsledku ekonomické dopady.</p>
Dopady	<p>Při dlouhodobých výpadech dodávky elektrické energie a nejen do daného objektu je nutné počítat s tím, že dojde k vyhlášení regulačních opatření ze strany hejtmána JMK.</p> <p>V prvních dnech po přerušení dodávky elektrické energie bude znemožněno i závodní stravování. V topném období může docházet k poruchám ve vytápění objektů z důvodu nemožnosti fungování řídicích prvků systémů ústředního topení v budovách. V prvních dnech po přerušení dodávky elektrické energie může dojít i k úplnému zastavení dodávek topného média primárním okruhem dálkového vytápění, což bude mít za následek pokles teplot na pracovištích, včetně všech následných důsledků mrazových jevů. Následky této krizové situace mohou být hodnoceny jako překážka práce na straně zaměstnavatele a vyústit do požadavku úplného přerušení činnosti zaměstnanců.</p>
Narušení dodávek pitné vody	<p>Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu je lokální krizová situace způsobena zpravidla závažnou technickou poruchou na vodárenské infrastruktuře nebo narušením kvality dodávané pitné vody. Možnými důsledky jsou ohrožení života a zdraví požitím kontaminované pitné vody</p>

	nebo vody z jiných neověřených zdrojů a nedostatečné hygieny, vznik epidemií nebo hromadných onemocnění, poškození cisteren či jiných výdejních zařízení k výdeji pitné vody při možné panice nebo nepokojích, rabování u prodejců balené pitné vody a další. Ohroženy jsou všechny obce v JMK, které jsou závislé na dodávce pitné vody prostřednictvím vodovodní soustavy.
Dopady	Při dlouhodobých výpadcích dodávky pitné vody a nejen do daných objektu je nutné počítat s tím, že dojde k vyhlášení regulačních opatření ze strany hejtmana JMK. Vyvolá to nespokojenost zaměstnanců. Nastane omezení použitelnosti toalet. Úklid se bude provádět jenom suchou cestou. V prvních dnech po přerušení dodávky pitné vody bude velmi omezeno i školní stravování. Dále nebude k dispozici voda na pití pro zaměstnance a žáky, což může zejména v letních měsících mít neblahý vliv na zdravotní stav citlivých jedinců a narušovat pracovní pohodu. V topném období může docházet k poruchám ve vytápění objektů z důvodu nemožnosti doplňování užitkové vody do sekundárních systémů ústředního topení v budovách. V prvních dnech po přerušení dodávky pitné vody může dojít i k úplnému zastavení dodávek topného média primárním okruhem dálkového vytápění, což bude mít za následek pokles teplot na pracovištích, včetně všech následných důsledků mrazových jevů. Následky této krizové situace mohou být hodnoceny jako překážka práce na straně zaměstnavatele a vyústit do požadavku úplného přerušení práce zaměstnanců. Dále je nutné předpokládat, že bude vyhlášeno zvýšené požární nebezpečí hejtmanem JMK z důvodu nedostatku zdrojů vody pro hašení požárů.

2. Přehled dalších možných ohrožení, která mohou narušit funkci subjektu

Výbuch	Fyzikální výbuch (exploze) je způsoben zvýšením tlaku uvnitř zařízení na takovou míru, že dojde k destrukci tohoto zařízení (např. parní kotle, tlakové zásobníky a lahve s plyny, uzavřené nádrže a nádoby s hořlavými kapalinami, spreje, potrubí produktvodů). Chemický výbuch je rychle probíhající hoření směsi hořlavé látky s kyslíkem,
--------	---

	vzduchem nebo jiným oxidovadlem (např. chlor) provázené rychlým vznikem zplodin hoření nebo tepelného rozkladu a prudkým nárůstem jejich tlaku.
Dopad	Poškození zdraví osob, zničení nebo poškození majetku základní školy, možnost vzniku následného požáru, poškození či nenávratná ztráta spisů nebo dat nebo poškození životního prostředí. Dočasné omezení činnosti.
Požár	K přírodním požárům dochází často periodicky v období sucha, vysokých letních teplot, nízké vlhkosti vzduchu a při větrném počasí. Mezi nejčastější příčiny vzniku požárů patří lidská neopatrnost při manipulaci s ohněm a zapálení vegetace jiskrou od dopravní techniky. Požáry mohou vzniknout i při úderu blesku, zejména při bouřkách s četnými bleskovými výboji je nebezpečí vzniku požáru zvýšené. Nebezpečí požárů je výslednicí více faktorů, které mají vliv na vznik, šíření, obtížnost protipožárního zásahu a škody, které způsobí.
Dopad	Poškození zdraví osob, zničení nebo poškození majetku ZŠ a MŠ, poškození či nenávratná ztráta spisů nebo dat nebo poškození životního prostředí. Dočasné omezení činnosti.

PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI**Základní a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín, příspěvková organizace****Hlavní 871/198****696 04, Svatobořice-Mistřín****B****OPERATIVNÍ ČÁST****OBSAH:**

B-1 Přehled opatření vyplývajících z krizového plánu Jihomoravského kraje a způsob zajištění jejich provedení

B-2 Způsob zabezpečení akceschopnosti subjektu pro zajištění provedení krizových opatření a ochrany činnosti subjektu

1. Popis systému fyzické ochrany subjektu
2. Zabezpečení způsobu komunikace organizačních částí subjektu za krizové situace
3. Definování odpovědných osob a způsobu jejich aktivace v případě krizových situací

B-3 Postupy řešení krizových situací a mimořádných událostí identifikovaných v analýze ohrožení

B-4 Přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení

B-5 Přehled plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů využitelných při řešení krizových situací

B1

Přehled opatření vyplývajících z krizového plánu Jihomoravského kraj
a způsob zajištění jejich provedení

Přehled opatření

- zabezpečení vlastního fungování,
- vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce.

B2

Způsob zabezpečení akceschopnosti subjektu pro zajištění provedení
krizových opatření a ochrany činnosti subjektu

1. Popis systému fyzické ochrany subjektu

- Zabezpečení je zajištěno vstupním systémem, vstoupit do objektu po uzamčení se dá pouze na bázi zazvonění a komunikace se školníkem nebo jiným pracovníkem školy.
- Zadní vchod školy a hlavní vchod do školky je zabezpečen pletivem a bránou.
- Jiným způsobem není fyzická ochrana objektu zajištěna.

2. Zabezpečení způsobu komunikace organizačních částí subjektu za krizové situace

Základním způsobem komunikace mezi členy a ostatními osobami podílejících se na zabezpečení konkrétních opatření, bude použití mobilních a pevných telefonních linek a dále prostředků elektronické komunikace (e-mail). V případě přetížení sítě nebo jiné situace (výpadek proudu) určí ředitel školy školníka jako spojku, která bude potřebnou komunikaci v prostorách školy zajišťovat.

3. Definování odpovědných osob a způsobu jejich aktivace v případě krizové situace/mimořádné události

Odpovědné osoby	Způsob vyrozumění	Doprava do místa situace
Ředitel školy	Telefonicky	Auto, kolo, pěšky
Zástupce ředitele školy	Telefonicky	Auto, kolo, pěšky
Vedoucí školní družiny	Telefonicky	Auto, kolo, pěšky
Školník	Telefonicky	Auto, kolo, pěšky
Vedoucí školní jídelny	Telefonicky	Auto, kolo, pěšky

Odpovědné osoby se shromáždí v místnosti, která pro tyto situace bude sloužit. Touto místností bude ředitelna školy, která má k dispozici telefon, kopírovací stroj, výpočetní techniku s připojením na internet a potřebnými zařízeními.

B3	Postupy řešení krizových situací a mimořádných událostí identifikovaných v analýze ohrožení
-----------	---

Situace	Postupy řešení a opatření
Narušení dodávek elektrické energie	<ul style="list-style-type: none"> – svolání KŠ ZŠ a MŠ a zahájení jeho činnosti – seznámit všechny zaměstnance se situací, oznámit jim dopady na činnost a přijatá opatření – stanovit klíčové činnosti a zaměstnance, jejichž činnost nesmí být přerušena – zabezpečit náhradní zdroj energie – zaměstnancům, kteří nejsou bezpodmínečně nutní pro činnost školy udělit pracovní volno z důvodu překážek v práci na straně zaměstnavatele – ke zvýšení péče o osobní hygienu přidělit zaměstnancům nezbytné hygienické potřeby – zvýšit ostrahu uzavřených budov
Narušení dodávek pitné vody	<ul style="list-style-type: none"> – aktivace KŠ ZŠ a MŠ a zahájení jeho činnosti – neprodleně zahájit jednání s dodavatelem vody a tepla k obnovení dodávek, vyžádat dodávky vody cisternami – seznámit všechny zaměstnance se situací, oznámit jim dopady na fungování a přijatá opatření – zajistit chemické toalety – dodávat zaměstnancům a žákům balenou vodu – nainstalovat na chodby barely s pitnou vodou pro žáky – v případě úplného výpadku topení omezit pracovní dobu a dobu výuky na nejnutnější míru, pokud to situace dovolí udělit pracovní volno z důvodů překážek v práci na straně zaměstnavatele – stanovit hygienická opatření pro vlastní

	<p>zaměstnance a zvláště pro žáky a děti k zamezení vzniku šíření nakažlivých chorob v důsledku ztížené péče o osobní hygienu</p> <ul style="list-style-type: none"> – přidělit zaměstnancům dezinfekční ubrousky pro osobní hygienu a dezinfekční gel na ruce pro mytí bez použití vody – v jednotlivých budovách zřídit preventivní požární hlídky, aby dohlížely na dodržování předpisů o požární ochraně, a v případě vzniku požáru provedly nutná opatření k záchraně osob, přivolaly jednotku požární ochrany a zúčastnily se likvidace požáru
Výbuch	<ul style="list-style-type: none"> – povolat neprodleně složky HZS, IZS a Policie ČR – provést nezbytné ošetření a vyšetření příčiny – změřit koncentraci nebezpečných par – seznámit všechny zaměstnance se situací, oznámit jim dopady na fungování a přijatá opatření – provádět předepsané kontroly a revize nádrží – kontrolovat zákaz kouření – Viditelné upozornění na správnou manipulaci s nebezpečnou látkou
Požár	<ul style="list-style-type: none"> – zamezit neodborným zásahům do rozvodů silnoproudé el. energie a používání nepovolených spotřebičů – zamezit neodborným zásahům do telefonních rozvodů a počítačových sítí – provádět předepsaná školení zaměstnanců a vedoucích zaměstnanců a žáků z pravidel bezpečnosti práce a požární ochrany; seznamovat je se zařazením jimi vykonávané práce do kategorií rizikovosti – provádět předepsané kontroly a revize technologického zařízení budov, dílen, garáží, a zařízení pevně spojených s budovami (např. hromosvody, komíny, rozvaděče atd.) – kontrolovat zákaz kouření, které je zakázáno ve všech objektech a na pracovištích, kde pracují zaměstnanci

B4

Přehled spojení na příslušné orgány krizového řízení

Spojení na orgány krizového řízení v JMK.

Složka	Jméno a příjmení funkce	Telefon	E-mail
JMK	Mgr. Jan Grolich hejtman	541 651 513	grolich.jan@kr-jihomoravsky.cz
JMK Krajský úřad	JUDr. Roman Heinz, Ph. D. ředitel	541 651 282	heinz.roman@kr-jihomoravsky.cz
JMK Krizové řízení	Mgr. Aneta Macko Valoušková Vedoucí oddělení	541 658 729	macko.aneta@kr-jihomoravsky.cz
Hasičský záchranný sbor JMK Oddělení Ochrany obyvatelstva a krizového řízení	Mgr. Martina Koubová Vedoucí oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení	950 630 181	martina.koubova@firebrno.cz
Policie ČR, JMK Oddělení krizového řízení	brig. gen. Ing. Leoš Tržil, MBA ředitel	974 621 111	krpb.evidence@pcr.cz
Zdravotnická záchranná služba JMK Vedoucí krizové připravenosti	Ing. Vojtěch Nečas	545 113 901	necasv@zszjmk.cz
Krajské vojenské velitelství Brno	plk. gšt. Ing. Alois Matýzka ředitel	973 444 022	kvv.brno@army.cz

Krajský hygienická stanice JMK	Ing. David Křivánek	541 126 452	reditel@khsbrno.cz
Krajská veterinární správa JMK	MVDr. Jana Kozáková Ph. D.	541 594 458	j.kozakova.kvsb@svscr.cz
Statutární město Brno Krizové řízení	Ing. Bronislav Špaček Vedoucí odboru obran	542 175 210	spacek.bronislav@brno.cz
Město Hodonín Krizové řízení	Ing. Roman Knesl	518 316 304	knesl.roman@muhodonin.cz
Město Kyjov Krizové řízení	Bc. Šárka Hofirková	518 697 406	s.hofirkova@mukyjov.cz
Město Veselí nad Moravou Krizové řízení	Ing. Branislav Sládek	518 670 144	sladek@veseli-nad- moravou.cz

Do přehledu spojení na orgány krizového řízení byly zařazeny jednotlivé útvary krizového řízení z okresu Hodonín, pod který Svatobořice-Mistřín spadají. Jsou zde tedy uvedeny orgány krizového řízení z Hodonína, z Kyjova, z Veselí nad Moravou a dále z Brna, jelikož se obec nachází v JMK.

B5	Přehled plánů zpracovávaných podle zvláštních právních předpisů využitelných při řešení krizových situací
-----------	--

Název	Zpracovatel	Místo uložení
Digitální povodňový plán	ENVIPARTNER, s. r. o.	Portál obce

PLÁN KRIZOVÉ PŘIPRAVENOSTI

Základní a Mateřská škola Svatobořice-Mistřín, příspěvková organizace

Hlavní 871/198

696 04, Svatobořice-Mistřín

C
POMOCNÁ ČÁST

OBSAH:

C-1 Přehled právních předpisů využitelných při přípravě na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení

C-2 Přehled uzavřených smluv k zajištění provedení opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti

C-3 Zásady manipulace s plánem krizové připravenosti

1. Místo uložení PKP
2. Způsob aktualizace PKP
3. Pravidla manipulace s PKP

C-4 Geografické podklady

C1	Přehled právních předpisů využitelných při přípravě na mimořádné události nebo krizové situace a jejich řešení		
Druh	Číslo	Účinnost	Obsah
ústavní zákon	1/1993	01. 01. 1993	Ústava České republiky
ústavní zákon	2/1993	28. 12. 1992	Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky
ústavní zákon	110/1998	29. 05. 1998	o bezpečnosti České republiky
zákon	133/1985	01. 07. 1986	o požární ochraně
zákon	222/1999	01. 12. 1999	o zajišťování obrany České republiky
zákon	239/2000	01. 01. 2001	o IZS a o změně některých zákonů
zákon	240/2000	01. 01. 2001	o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
zákon	241/2000	01. 01. 2001	o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů
nařízení vlády	431/2010	01. 01. 2011	provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
vyhláška MŠMT	281/2001	03. 07. 2001	kterou se provádí § 9 odst. 3 písm. a) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
vyhláška MV	328/2001	18. 09. 2001	o některých podrobnostech zabezpečení IZS
vyhláška MV	380/2002	22. 08. 2002	k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
usnesení vlády	165/2008	25. 02. 2008	koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020
vyhláška SSHR	498/2000	01. 01. 2001	o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy

C2	Přehled uzavřených smluv k zajištění provedení opatření, které byly důvodem zpracování plánu krizové připravenosti
-----------	--

Základní a mateřská škola Svatobořice-Mistřín, příspěvková organizace nemá uzavřenou žádnou smlouvu.

C3	Zásady manipulace s plánem krizové připravenosti
-----------	--

1. Místo uložení PKP

PKP je veden v jednom listinném vyhotovení a v elektronické podobě. V listinném vyhotovení je uložen v kanceláři ředitele školy a je určen pouze pro potřeby členů krizového štábu, v elektronické podobě je uložen v PC ředitele školy a záloha je na CD, nosič je umístěn u zástupce ředitele.

V případě nepřítomnosti ředitele plní veškeré činnosti s plněním povinností zajištění akceschopnosti Krizového plánu školy zástupce statutárního orgánu.

2. Způsob aktualizace PKP

Souhrnná aktualizace PKP se provádí jak v listinném vyhotovení, tak v elektronické podobě a to ve čtyřletých cyklech od jeho schválení. Po provedení souhrnné aktualizace se doporučuje jeho opětovné schválení.

Průběžná aktualizace PKP (zejména kontakty, případně změny organizační struktury) bude prováděna v intervalech 1 x za 6 měsíců a to oboustranným způsobem, tedy mezi nadřízeným ORP a současně školy, bude ihned v případě změny telefonního nebo elektronického spojení partnery informovat.

Za aktualizaci odpovídá ředitel školy a to jak při podání informace o změnách v kontaktech školy a současně i za zapracování změn dotčených partnerů.

3. Pravidla manipulace s PKP

PKP slouží výhradně pro potřeby krizového štábu školy a ostatním pracovníkům subjektu, kteří se podílí na zajištění zadaných úkolů a požadavků během krizové situace.

PKP není označen stupněm utajení podle zvláštního právního předpisu ani není označen jako „zvláštní skutečnost“, přesto obsahuje citlivé informace, se kterými je třeba zacházet tak, aby nedošlo k jejich zneužití.

Za manipulaci s PKP, resp. jeho částmi odpovídá ředitel školy. PKP, resp. jeho části mohou používat výhradně členové krizového štábu a zpracovatelé, kteří se spolupodílí na jeho zpracování a aktualizaci.

Odpovědná osoba rozhoduje také o povolování opisů a výpisů z PKP. Zjistí-li neoprávněnou manipulaci s PKP, je povinen přijmout nezbytné kroky k zamezení nebo zmírnění následků neoprávněné manipulace s PKP.

C4

Geografické podklady

Uvedená mapa vyobrazuje celou obec Svatobořice-Mistřín, ve které se ZŠ a MŠ nachází.

Na mapě je vyznačena budova ZŠ a MŠ, zároveň také sousedící hasičská zbrojnice a zdroje potenciálního rizika, kterými jsou čerpací stanice a protékající řeka Kyjovka.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce předkládá návrh PKP pro ZŠ a MŠ Svatobořice-Mistřín. Navržený plán poslouží jako návod, jak se zachovat v případě vzniku krizové situace v něm popsané.

Tento návrh plánu mimo jiné zahrnuje rizika, která byla již identifikována v krizovém plánu ORP, jelikož tam jsou uvedena všechna rizika, která se již vyskytla. Díky dřívějšímu výskytu byla tato rizika dostatečně zdokumentována a krizový plán tedy slouží jako pomůcka, ve které najdeme známá rizika popsána včetně podrobného postupu na jejich likvidaci nebo omezení jejich dopadu.

Nicméně se dle výsledků analýz rizik, kde byly použity metody Check list, What If a KARS ukázalo, že z plánu vychází pouze několik rizik, která mohou objekt ohrozit. Jako tato ohrožující rizika se pomocí metody Check list ukázalo narušení dodávek elektrické energie a narušení dodávek pitné vody. Přípravenost na rizika je dle hodnotící tabulky metody Check list mezní. Na tyto rizika se nejde úplně připravit, jelikož přichází mnohdy nečekaně. Nicméně jsou tato rizika známá a v případě nutnosti je možné vyžádat si pomoc od obce. Z tohoto vychází, že nastavená opatření a stávající připravenost objektu na události známých z minulých let je více než dostatečná.

Dalšími identifikovanými riziky, která se zapsala do PKP, jsou požár a výbuch, které hrozí z již zmiňovaného zdroje čerpací stanice. Pomocí provedené analýzy metody Check list se ukázalo, že riziko výbuchu je také dle hodnotící tabulky dané metody na úrovni mezní, nicméně se s tímto rizikem může jen počítat a v případě vzniku podniknout dané kroky ke zmírnění následků.

Riziko narušení elektrické energie a riziko výbuchu se dále potvrdilo i za pomoci metody KARS. Z této metody však ještě vyšlo jako ohrožující riziko právě již zmiňované riziko požáru. Ovšem na riziko požáru, jak jsem již avizovala v kapitole vyhodnocení krizové připravenosti, je škola dostatečně připravena a podniká dané školení a cvičení, pro zlepšení připravenosti žáků, dětí, personálu a ostatních.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ANDHARIA, Janki, ed., 2020. *Disaster Studies: Exploring Intersectionalities in Disaster Discourse*. Singapore: Springer. ISBN 978-981-32-9338-0.

ANTUŠÁK, Emil, 2013. *Krizová připravenost firmy*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-983-8.

ANTUŠÁK, Emil a Josef VILÁŠEK, 2016. *Základy teorie krizového managementu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3443-2.

CIMBÁLNÍKOVÁ, Lenka, Jana BILÍKOVÁ a Pavel TARABA, 2013. *Databáze manažerských metod a technik*. Ostrava: Pro Fakultu logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně vydal Repronis. ISBN 9788073293802.

ČESKO, 2000. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

ČESKO, 2002. Zákon č. 380/2002 Sb., Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>

ČESKO, 2010. Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury - znění od 22. 3. 2022. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010-2023 [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-432#f4163875>

RYBA, Drahoslav, 2011. Metodika zpracování PKP 2011. In: *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. Hasičský záchranný sbor České republiky [cit. 2023-03-13]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/soubor/metodika-zpracovani-pkp-2011-pdf.aspx>

GRITZALIS, Dimitris, Marianthi THEOCHARIDOU a George STERGIPOULOS, ed. 2019. *Critical Infrastructure Security and Resilience: Theories, Methods, Tools and Technologies*. Switzerland: Springer. ISBN 978-3-030-00023-3.

HORÁK, Rudolf et al., 2011. *Průvodce krizovým plánováním pro veřejnou správu: [prevence řešení mimořádných krizových situací]*. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-827-7.

HORÁK, Rudolf et al., 2015. *Zásady ochrany společnosti*. 2. rozšířené vydání. Ostrava: Key Publishing. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-236-5.

KARAFFA, Vladimír, Martin HRINKO a Jaromír ZŮNA, 2022. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: CEVRO Institut (vysoká škola). ISBN 978-80-87125-35-9.

LUKÁŠ, Luděk, 2014. *Bezpečnostní technologie, systémy a management*. Zlín: Radim Bačuvčík - VeRBuM. ISBN 978-80-87500-57-6.

NOVÁK, Jaromír, 2014. *Krizové řízení*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. ISBN 978-80-244-4269-3.

Objevujeme svět 3, 2021. In: *Zssvatoborice-mistrin* [online]. [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <https://cdn.digilabs.cz/zs-svatoborice/files/jmjynub72ow71r.pdf>

PACINDA, Štefan. 2007. *Analýza rizik, jeden ze základních nástrojů krizového managementu při řešení nevojenských krizových situací: disertační práce*. Brno: Univerzita obrany.

POPOV, Georgi, Bruce K. LYON a Bruce HOLLCROFT, 2016. *Risk Assessment: A Practical Guide to Assessing Operational Risks*. Hoboken: Wiley. ISBN 9781118911044.

PORADA, Viktor, 2019. *Bezpečnostní vědy: úvod do teorie, metodologie a bezpečnostní terminologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-758-0.

Povinné informace, 2022. *Zssvatoborice-mistrin* [online]. [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <https://www.zssvatoborice-mistrin.cz/povinne-informace>

Právní předpisy, © 2020. *Krizport* [online]. [cit. 2023-02-04]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/dokumenty/pravni-predpisy#kri>

PRITCHARD, Carl L., 2015. *Risk Management: Concepts and Guidance*. Fifth edition. Boca Raton: CRC Press. ISBN 978-1-4822-5845-5.

PROCHÁZKOVÁ, Dana, 2013. *Krizové řízení pro technické obory*. V Praze: České vysoké učení technické. ISBN 978-80-01-05292-1.

Přehled možných zdrojů mimořádných událostí na území ORP Kyjov, ©2020. *Krizport* [online]. [cit. 2023-01-16]. Dostupné z: <https://www.krizport.cz/ohrozeni/prehled-zdroju-ohrozeni-v-jmk-dle-orp/prehled-moznych-zdroju-mimoradnych-udalosti-na-8>

RANKE, Ulrich, 2015. *Natural Disaster Risk Management: Geosciences and Social Responsibility*. Switzerland: Springer. ISBN 978-3-319-35186-5.

RICHTER, Rostislav, 2018. *Slovník pojmů krizového řízení*. Praha: Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-87544-91-4.

RODRÍGUEZ, Havidán, William DONNER a Joseph E. TRAINOR, ed., 2018. *Handbook of disaster research*. Second edition. Berlín: Springer. ISBN 978-3-319-87509-5.

ŘEHÁK, David, Bohumír MARTÍNEK a Petra LEGIERSKÁ, 2019. *Ochrana obyvatelstva v kontextu aktuálních bezpečnostních hrozeb*. 2. rozšířené vydání. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-220-7.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS, 2013. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4644-9.

ŠENOVSKÝ, Pavel, Michail ŠENOVSKÝ a Milan ORAVEC, 2020. *Teorie krizového managementu*. 2. rozšířené vydání. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-231-3.

Škola nových informací 3, 2016. In: *Zssvatoborice-mistrin* [online]. [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <https://cdn.digilabs.cz/zs-svatoborice/files/bch4fn1p451ugmq.pdf>

Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání školní družiny, 2016. In: *Zssvatoborice-mistrin* [online]. [cit. 2022-06-15]. Dostupné z: <https://cdn.digilabs.cz/zs-svatoborice/files/8zycgrgt451ugmq.pdf>

VILÁŠEK, Josef a Jan FUS, 2012. *Krizové řízení v ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2170-8.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Aktivita
ČR	Česká republika
FMEA	Failure Mode and Effects Analysis,
FTA	Fault Tree Analysis
FO	Fyzická osoba
HZS	Hasičský záchranný sbor
IZS	Integrovaný záchranný systém
JMK	Jihomoravský kraj
KI	Kritická infrastruktura
KŠ	Krizový štáb
LPG	Liquified Petroleum Gas
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
ORP	Obec s rozšířenou působností
P	Pasivita
PFO	Podnikající fyzický osoba
PKP	Plán krizové připravenosti
PO	Právnícká osoba
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
ŠD	Školní družina
ŠJ	Školní jídelna
VTL	Vysokotlaký
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Ukázka grafu souvztažnosti rizik metody KARS (Zdroj: Pacinda, 2007)	16
Obrázek 2 Ukázka grafu souvztažnosti rizik metody KARS s oblastmi (Zdroj: Pacinda, 2007)	17
Obrázek 3 Schéma krizového řízení (Zdroj: Vilášek a Fus, 2012).....	29
Obrázek 4 Subsystémy krizového plánování (Zdroj: Novák, 2014)	32
Obrázek 5 Schéma postupu v případě zpracování PKP (Zdroj: Vilášek a Fus, 2012)	35
Obrázek 6 Organizační struktura ZŠ a MŠ (Zdroj: Povinné informace, 2022).....	42
Obrázek 7 Graf souvztažnosti rizik metody KARS (Zdroj: vlastní zpracování).....	59
Obrázek 8 Graf souvztažnosti rizik metody KARS s oblastmi (Zdroj: Vlastní zpracování)	60

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1 Formulář metody What If (Cimbálníková, Bilíková a Taraba, 2013)</i>	10
<i>Tabulka 2 Formulář metody Check list (zdroj: Horák et al., 2015)</i>	11
<i>Tabulka 3 Souhrnná tabulka metody Check list (Zdroj: Horák et al., 2015)</i>	12
<i>Tabulka 4 Hodnotící tabulka metody Check list (Zdroj: Horák et al., 2015)</i>	12
<i>Tabulka 5 Ukázka tabulky rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)</i>	13
<i>Tabulka 6 Ukázka tabulky souvztažnosti rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)</i>	14
<i>Tabulka 7 Ukázka výsledné tabulky souvztažnosti rizik (Zdroj: Pacinda, 2007)</i>	14
<i>Tabulka 8 Ukázka Výsledných koeficientů (Zdroj: Pacinda, 2007)</i>	15
<i>Tabulka 9 Check list na riziko povodně (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	47
<i>Tabulka 10 Check list na riziko požáru (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tabulka 11 Check list na riziko výbuchu (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	48
<i>Tabulka 12 Check list – souhrnná tabulka výbuchu (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	49
<i>Tabulka 13 Check list na riziko úniku ropného plynu (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	49
<i>Tabulka 14 Check list na riziko narušení dodávek elektrické energie (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	50
<i>Tabulka 15 Check list – souhrnná tabulka pro narušení dodávek elektrické energie (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	50
<i>Tabulka 16 Check list na riziko narušení dodávek pitné vody (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	51
<i>Tabulka 17 Check list – souhrnná tabulka pro narušení dodávek pitné vody (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	51
<i>Tabulka 18 Check list na riziko přerušování dodávek tepla (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	52
<i>Tabulka 19 Check list na riziko vzniku epidemie (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	52
<i>Tabulka 20 Check list na riziko vzniku tornáda/silného větru (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	53
<i>Tabulka 21 Check list na riziko ozbrojeného útoku ve škole (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	53
<i>Tabulka 22 Check list na riziko vandalizmu (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	54
<i>Tabulka 23 What If metoda (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	55
<i>Tabulka 24 Hodnotící tabulka metody KARS (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	57
<i>Tabulka 25 Výsledné koeficienty A a P (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	59
<i>Tabulka 26 Výsledné koeficienty A a P (Zdroj: vlastní zpracování)</i>	59